

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2002-2003

17 oktober 2002

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR ONDERWIJS, VORMING EN WETENSCHAPSBELEID

Interpellatie van mevrouw Brigitte Grouwels tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de toekenning van een afwijkende vakantieregeling aan een Franstalige faciliteitenschool in Sint-Genesius-Rode

Met redenen omklede motie

Vraag om uitleg van mevrouw Brigitte Grouwels tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over het onderwijsveld in Brussel en in de rand- en taalgrensgemeenten

Vraag om uitleg van mevrouw Brigitte Grouwels tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over het Brussels Curriculum

Vraag om uitleg van mevrouw Brigitte Grouwels tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de 'Grande école voor ingenieurs'

Vraag om uitleg van de heer Luc Martens tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de invoering van accreditatie in het hoger onderwijs

Vraag om uitleg van de heer Chris Vandenbroeke tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de hervorming van het hoger onderwijs, de globalisering van de markt voor hoger onderwijs en de polarisering die dit teweegbrengt tussen de Vlaamse academici

Vraag om uitleg van de heer Luc Martens tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de uitstapregeling in het onderwijs voor min-50-jarigen

Vraag om uitleg van de heer Chris Vandenbroeke tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de benedenmaatse deelname van West-Vlaamse jongeren aan het universitair onderwijs

Vraag om uitleg van de heer Chris Vandenbroeke tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over het inrichten van onderzoeksgeoriënteerde masteropleidingen en de betekenis die eraan moet worden gegeven

Vraag om uitleg van de heer Chris Vandenbroeke tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de verschillen inzake studenteninstroom aan de universiteiten en hogescholen

Vraag om uitleg van de heer Eloi Glorieux tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over initiatieven om kindsoldaten via het onderwijs opnieuw een plaats in de civiele samenleving te bieden

Vraag om uitleg van de heer Pieter Huybrechts tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over het stopzetten van het PC/KD-project

Vraag om uitleg van de heer Jos De Meyer tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over enkele knelpunten in het beleid inzake volwassenenonderwijs

Vraag om uitleg van de heer Luc Martens tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over het loonverschil van het onderhoudspersoneel in de verschillende onderwijsnetten

Vraag om uitleg van de heer Luc Martens tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de heroriëntering van het beleid ten aanzien van de topsportscholen

Vraag om uitleg van de heer Gilbert Vanleenhove tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de stand van zaken met betrekking tot het reeds lang aangekondigde netoverstijgende ondersteuningscentrum voor ouders

Commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid

Donderdag 17 oktober 2002

WAARNEMEND VOORZITTER : De heer André Van Nieuwkerke

– *De interpellatie wordt gehouden om 14.19 uur.*

Interpellatie van mevrouw Brigitte Grouwels tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de toekenning van een afwijkende vakantieregeling aan een Franstalige faciliteitenschool in Sint-Genesius-Rode

De voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van mevrouw Grouwels tot mevrouw Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de toekenning van een afwijkende vakantieregeling aan een Franstalige faciliteitenschool in Sint-Genesius-Rode.

Mevrouw Grouwels heeft het woord.

Mevrouw Brigitte Grouwels : Mijnheer de voorzitter, ik wil u eerst en vooral danken dat u de agenda omgooit zodat ik vanmiddag als eerste aan bod mag komen, want ik word in het Brussels Parlement verwacht.

In Sint-Genesius-Rode, een Vlaamse gemeente in het eentalige Nederlands taalgebied met faciliteiten voor Franstaligen, is er een Franstalige gemeenteschool. Deze faciliteitenschool wordt integraal gesubsidieerd door de Vlaamse Gemeenschap.

In mei 2002 vroeg deze gemeenteschool aan het schepencollege van Sint-Genesius-Rode om de paasvakantie voor het schooljaar 2002-2003 in overeenstemming te brengen met de regeling van de Franse Gemeenschap in plaats van die van de Vlaamse Gemeenschap. In het komende schooljaar zullen de data van de paasvakantie in de Vlaamse en in de Franse Gemeenschap inderdaad verschil-

len. Dit thema is hier trouwens reeds eerder aan bod gekomen.

De gemeente stuurde dit verzoek door naar de bevoegde diensten van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap. Bij brief van 20 juni 2002 antwoordde de afdeling Beleidsuitvoering Basisscholen aan de gemeente dat zij toestemming gaf om voor het schooljaar 2002-2003 de vakantiekalender – wat de paasvakantie betreft – in overeenstemming te brengen met die van de Franse Gemeenschap. Ik wil hier nog aan toevoegen dat de Vlaamse schepenen in Sint-Genesius-Rode het niet eens waren met deze vraag van de Franstalige faciliteitenschool.

Reeds tweemaal dit jaar – namelijk op 30 januari 2002 en op 10 juli 2003 – keurde het Vlaams Parlement een motie goed waarin werd aangedrongen op het vasthouden aan de eis dat de Vlaamse Gemeenschap volledig bevoegd moet zijn voor de pedagogische inspectie van de faciliteitenscholen in Vlaanderen. Dit is trouwens reeds een oude eis. De motivatie van nagenoeg het volledige Vlaams Parlement is daarbij heel duidelijk : als er faciliteitenscholen moeten zijn, dan moeten die erop gericht zijn de integratie in de Vlaamse Gemeenschap te bevorderen en niet, zoals nu het geval is, tegen te werken.

Het is dan ook onvoorstelbaar dat het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap de bevoegdheden die ze nu wel al heeft, gaat aanwenden om ermee in te stemmen dat deze faciliteitenscholen zich nog meer gaan richten op de Franse Gemeenschap. Hiermee gaat het ministerie niet alleen regelrecht in tegen het Vlaams Parlement, het ondermijnt ook de strijd die Vlaamse mandatarissen en gewone Vlaamse burgers in de faciliteitengemeenten dagelijks moeten voeren tegen de verfransingsdrang van een bepaalde Franstalige politieke klasse.

Grouwels

De regeling inzake de paasvakantie kan een kleinigheid lijken, maar er bestaat geen enkele motivatie voor deze afwijkende regeling. Het is dus sowieso een daad van slecht bestuur. Bovenal – en dat is onze grote bekommernis – is het echter een duidelijk signaal waarmee men bevestigt dat deze school, gelegen in Vlaanderen, afhankelijk van een Vlaamse gemeente en gefinancierd door Vlaanderen, eigenlijk een school van de Franse Gemeenschap is. Dat zo'n signaal van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap komt, is onaanvaardbaar.

Mevrouw de minister, waarom heeft het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap ingestemd met de vraag van de Franstalige gemeenteschool in Sint-Genesius-Rode om inzake de paasvakantie de regeling van de Franse Gemeenschap te volgen? Bent u het ermee eens dat dit regelrecht ingaat tegen de visie van het Vlaams Parlement? Zult u stappen ondernemen om deze vergissing recht te zetten?

De voorzitter : Minister Vanderpoorten heeft het woord.

Minister Marleen Vanderpoorten : Mijnheer de voorzitter, collega's, onderwijsmaterie is een gemeenschapsbevoegdheid en behoort tot de autonomie van de gemeenschappen. Dit heeft tot gevolg dat de vakantieopstellingen kunnen verschillen. De paasvakantie voor het huidige schooljaar verloopt in de Franse en Vlaamse Gemeenschap één week gemeenschappelijk en één week afzonderlijk. Daarover hebben we het enkele weken geleden reeds gehad.

De besluiten van de Vlaamse regering van 17 april 1991 en 31 augustus 2001 bepalen de vakantieopstellingen op een zodanige wijze dat zij vastliggen voor de komende schooljaren.

Er is echter een afwijkingsmogelijkheid opgenomen in de Vlaamse regelgeving die stelt dat de gemeenschapsminister van Onderwijs of zijn gemachtigde op vraag van betrokken inrichtende machten permanent of occasioneel een afwijking kan verlenen op de centraal vastgelegde vakantieopstellingen. Deze afwijkingen mogen evenwel niet impliceren dat het normaal aantal lessen op schooljaarbasis wordt verminderd en daardoor de afwerking van het goedgekeurd leerprogramma in het gedrang wordt gebracht.

De afwijkingen voor schoolvakanties moeten worden aangevraagd bij de administratie Basisonder-

wijs. Na raadpleging van de inspectie is de afwijking voor de school in Sint-Genesius-Rode aanvaard. Ook in het verleden werden gelijkaardige afwijkingen toegestaan.

Dat er geen motivatie bestaat voor de in dit geval toegekende afwijking is niet correct. Gezinnen waarvan het ene kind naar een 'Vlaamse school' gaat en het andere kind naar een 'Franse school' is in en rond Brussel niet vreemd. Voor hen zorgt de verschillende vakantieopstelling in de scholen waar de kinderen ingeschreven zijn voor heel wat moeilijkheden. Het gezin kan niet samen op vakantie gaan, de kinderen kunnen niet naar hetzelfde kamp, enzovoort. Tevens wordt er aandacht geschonken aan het spijbelprobleem. Ik wil verhinderen dat de leerlingen uit de Franstalige school afwezig zijn om met hun gezin mee op vakantie te gaan.

Rekening houdend met deze argumenten kan de voor de school toegestane afwijking moeilijk worden afgekeurd.

De voorzitter : Mevrouw Grouwels heeft het woord.

Mevrouw Brigitte Grouwels : Mevrouw de minister, dit is geen argument. Het Nederlandstalig onderwijs in Sint-Genesius-Rode zit vol met Franstalige kinderen. Hun ouders vinden vanuit het oogpunt van de integratie wel dat ze naar een Nederlandstalige school moeten gaan. Ook zij hebben waarschijnlijk vrienden, neven of nichten die naar een Franse school in Wallonië of Brussel gaan. Er rijst hoe dan ook een probleem in de taalgrensbieden en in Brussel.

Waarom een faciliteitschool, waarvoor de Vlaamse Gemeenschap bevoegd is en die door haar wordt gefinancierd, zich zou mogen richten naar de regeling in de Franse Gemeenschap, is voor mij één groot raadsel. Er wordt een kans gemist om aan de ouders die hun kinderen naar die school sturen, het signaal te geven dat ze in Vlaanderen wonen, waar misschien andere regels gelden dan in de Franse Gemeenschap. Uit uw antwoord leid ik af dat u niet overweegt om op uw stappen terug te keren. Dat is een verkeerde beslissing.

Met redenen omklede motie

De voorzitter : Door mevrouw Grouwels werd tot besluit van deze interpellatie een met redenen omklede motie aangekondigd. Ze moet zijn ingediend uiterlijk om 17 uur op de tweede werkdag volgend op de sluiting van de vergadering.

Voorzitter

Het parlement zal zich daarover tijdens een volgende plenaire vergadering moeten uitspreken.

Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Brigitte Grouwels tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over het onderwijsveld in Brussel en in de rand- en taalgrensgemeenten

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van mevrouw Grouwels tot mevrouw Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over het onderwijsveld in Brussel en in de rand- en taalgrensgemeenten.

Mevrouw Grouwels heeft het woord.

Mevrouw Brigitte Grouwels : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, geachte collega's, ik heb dit thema hier reeds vroeger aangekaart. In Brussel en de rand- en taalgrensgemeenten zitten heel wat anderstalige kinderen. Voor die kinderen die in het Nederlandstalig onderwijs zitten en die veel moeite hebben met taal, is het gelijkekansendecreet misschien een gemiste kans. De taalfactor op zich wordt in dat decreet niet opgenomen. Hoewel taalachterstand een van de belangrijkste oorzaken van leerachterstand is, werd het niet nodig geacht om van taal een volwaardige factor te maken. Deze situatie is nefast voor Brussel. Heel wat anderstalige kinderen volgen les in het Nederlandstalige net. In de randgemeenten van Brussel en in bepaalde taalgrensgemeenten is het een realiteit dat er veel anderstaligen zijn. Hun aantal groeit nog.

Tijdens de besprekingen van het gelijkekansendecreet heb ik herhaaldelijk gewezen op de zeer moeilijke situatie in sommige scholen, waar de leerlingenpopulatie in grote mate uit anderstaligen bestaat. Deze leerlingen komen lang niet allemaal uit een kansarm milieu. Ze behoren ook niet allemaal tot de allochtone bevolkingsgroep.

Voor de opvang van deze kinderen krijgen de scholen geen extra middelen, hoewel de anderstaligheid wel degelijk een extra belasting is voor de school. Het beleid houdt onvoldoende rekening met die specifieke situatie in Brussel. Bij het benaderen van de gelijke kansen en het uitwerken van be-

leidsmaatregelen in Brussel is het niet mogelijk een uitsluitend Nederlandstalige schoolpopulatie als uitgangspunt te nemen. De Nederlandstalige kinderen zijn er een minderheid. In heel wat scholen zijn ze zelfs een zeer kleine minderheid. Dit is meer in het bijzonder het geval in het basisonderwijs. In het secundair onderwijs begint deze situatie zich ook te manifesteren.

Aandacht voor de taalsituatie in Brussel moet een prioriteit zijn. Mevrouw de minister, na herhaaldelijk aandringen hebt u een aantal initiatieven aangekondigd voor de maand september. Ik verwijs naar de verslagen van onze werkzaamheden in het recente verleden. Hebt u ondertussen gesprekken gevoerd met de onderwijsactoren in Brussel en de Rand en taalgrensgemeenten ? Wat is volgens u de stand van zaken van het overleg met Brusselse directies en directies uit de Rand en de taalgrensgemeenten ? Werd er een inventaris opgemaakt over de knelpunten ? Welke beleidsmaatregelen zult u integreren in het ontwerp van participatiedecreet om tegemoet te komen aan deze moeilijke situatie ? Ik verwijs naar dit ontwerp omdat u dit zelf hebt aangehaald. Misschien kan dat ontwerp een oplossing bieden.

De voorzitter : Minister Vanderpoorten heeft het woord.

Minister Marleen Vanderpoorten : Mijnheer de voorzitter, geachte collega's, in verschillende discussies bij de totstandkoming van het gelijkekansendecreet is de problematiek van Brussel en de Vlaamse Rand ter sprake gekomen. Herhaaldelijk heb ik geprobeerd mijn keuzes daaromtrent te verduidelijken.

De indicator 'thuis taal is niet het Nederlands' wordt wel degelijk beschouwd als een volwaardige indicator, naast de 4 andere gelijkekansindicatoren. Die indicator telt echter alleen mee voor de aanvullende ondersteuning, in combinatie met een andere indicator. Dit is van bij het begin een duidelijke keuze geweest. Er zijn voor die keuze 2 redenen aan te voeren.

De eerste reden is de volgende. Het Steunpunt Nederlands Tweede Taal is via wetenschappelijk onderzoek tot de vaststelling gekomen dat kinderen die gemakkelijk leren en voldoende onderwijs- en ontwikkelingskansen krijgen, zeer snel een andere taal aanleren. De taalrijkdom en woordenschat in hun moedertaal is hoog, en deze capaciteit wordt heel gemakkelijk overgedragen bij het aanleren van een nieuwe taal. Kinderen die uit een taalarm milieu komen en in hun moedertaal niet over zo'n

Vanderpoorten

grote woordenschat beschikken, hebben het veel moeilijker om een nieuwe taal aan te leren.

De tweede reden heeft te maken met de keuze van de doelgroep van het decreet. Taal is inderdaad een belangrijk element in de schoolloopbaan van kinderen en jongeren. Maar het gelijkekansendecreet is wel degelijk een kansarmoededecreet. Dit betekent dat het decreet in de eerste plaats is bedoeld voor kinderen uit kansarme gezinnen. Dit decreet is niet van toepassing op de problematiek van kinderen uit kansrijke gezinnen, zoals de Franstalige gezinnen die hun kinderen naar het Nederlandstalig onderwijs in Brussel sturen. Een decreet kan geen rekening houden met alle specifieke situaties en tegemoetkomen aan alle specifieke problemen.

De problematiek van Brussel vergt een andere benadering dan deze waarin het decreet voorziet. Verder mag ik toch wel stellen dat zowel Brussel als de rand- en taalgrensgemeenten meer dan eens extra aandacht en ondersteuning krijgen. Naast de aanvullende lestijden voor het voeren van een gelijk onderwijskansenbeleid kunnen scholen uit de Rand voor het schooljaar 2002-2003 genieten van extra lestijden, binnen het tijdelijk project Rand- en Taalgrensgemeenten. Deze 2 soorten lestijden zijn complementair aan elkaar, en worden cumulatief aangeboden.

Voor Brussel gelden nog steeds speciale normen, die ook voor het GOK-decreet meetellen. Daarenboven is de Brusselcoëfficiënt van toepassing. Dit betekent dat Brusselse scholen hun som van gewogen leerlingen mogen vermenigvuldigen met een bijkomende wegingscoëfficiënt van 1,5. Verder wordt er, in uitvoering van het voorrangbeleid voor Brussel, voor het basisonderwijs wel degelijk rekening gehouden met de specifieke situatie in Brussel, en is de taalsituatie van Brussel een prioriteit van het beleid. Er is zelfs meer. De bijkomende ondersteuning die voortvloeit uit het project onderwijsvoorrangbeleid in Brussel dat onder leiding van mevrouw Deckers staat, geldt enkel en alleen voor de Brusselse scholen. De voordelen voor de Brusselse scholen zijn niet te miskennen. Ik som ze even op.

Het gaat om een individueel stappenplan en ondersteuning op maat voor iedere school afzonderlijk ; om de begeleiding van de directie en het schoolteam ; om begeleiding bij het opstellen van een omgevingsanalyse ; om begeleiding van elke leerkracht binnen het team bij het zoeken naar de knelpunten in de klas en een efficiënte aanpak

ervan ; om samenwerking tussen de school en het voorrangbeleid Brussel inzake taalvaardigheid ; om leren omgaan met verschillen tussen leerlingen ; om een betere samenwerking tussen ouders en om de verbetering van de samenwerking met externe partners of onderwijsbetrokkenen. Het betreft ook de terbeschikkingstelling van nieuwe instrumenten en nieuw lesmateriaal, zoals didactische methodes, lees- en leerboeken en werkboeken. Er is ook ondersteuning voor een efficiënte communicatie en samenwerking met de ouders. De ouders worden op een actieve manier betrokken bij de school en de schoolloopbaan van hun kinderen.

Tot slot meld ik u nog dat de directies van de scholen van de Brusselse rand- en de taalgrensgemeenten binnenkort zullen worden samengeroepen. We zullen met hen niet alleen reflecteren over dit tijdelijk project en het gelijkekansbeleid, maar ook over de specifieke situatie van de gemeenten in het algemeen. Op basis van dit overleg zal een gepaste algemene 'Brussel-regeling' worden uitgetekend die tegemoetkomt aan de specifieke noden. Het participatiedecreet is mijns inziens niet het geschikte instrument.

De voorzitter : Mevrouw Grouwels heeft het woord.

Mevrouw Brigitte Grouwels : Volgens de minister zeggen de universitaire onderzoekers dat het geen probleem hoeft te zijn als het Nederlands niet de thuistaal van het kind is. Dat is zeker zo bij kansrijke kinderen. Ik kan me goed inbeelden dat dit geldt voor Lokeren, Diest, Hasselt of Wetteren. Ik vraag me wel af of dat ook nog geldt voor klassen waarin nog slechts twee, een of geen Nederlandstalige kinderen zitten. Mensen op het terrein klagen daarover. Leraren en directeurs willen maar één zaak : ze willen dat de leerlingen slagen. Er zijn in Brussel scholen met kinderen die niet echt uit sociaal-economisch kansarme gezinnen komen, maar omwille van de taal problemen hebben.

Ik ben verheugd dat u de scholen van de rand- en taalgrensgemeenten wil samenbrengen. Ik heb echter niet gehoord dat u ook de Brusselse scholen daarbij wilt betrekken. Daarover zou ik graag duidelijkheid krijgen. Binnen welk tijdsbestek zal daaraan een opvolging worden gegeven ? U vindt het participatiedecreet niet het beste instrument om het probleem te bestrijden. Zal het probleem dan worden aangepakt in uitvoering van dat overleg ?

De voorzitter : Minister Vanderpoorten heeft het woord.

Minister Marleen Vanderpoorten : Het is de bedoeling om de Brusselse scholen daarbij te betrekken. Er was in de loop van volgende week een ontmoeting gepland. Die kan door omstandigheden niet doorgaan. Ik ben van plan om dit in de loop van november opnieuw te organiseren. Ik zal u van de resultaten op de hoogte houden.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Brigitte Grouwels tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over het Brussels Curriculum

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van mevrouw Grouwels tot mevrouw Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over het Brussels Curriculum.

Mevrouw Grouwels heeft het woord.

Mevrouw Brigitte Grouwels : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, dat de situatie in het Brussels Nederlandstalig onderwijs niet makkelijk is, staat als een paal boven water. Scholen hebben de zware opdracht om met de grote diversiteit aan culturen en talen de gestelde eindtermen te behalen. Schoolteams doen daar alles aan. Toch stuit men op de tendens dat Nederlandstalige ouders hun kinderen buiten Brussel naar school sturen omdat ze ervaren dat het niveau van de scholen in de hoofdstad niet meer voldoet aan hun eisen. De instroom van anderstalige leerlingen is zeer groot en sommige leerlingen beginnen bijna Nederlands-onkundig aan het secundair onderwijs.

Om die tendensen te keren en het Brussels Nederlandstalig onderwijs opnieuw aantrekkelijk te maken, bereikten alle secundaire scholen van Brussel 19 in een internettenoverleg de consensus om te streven naar een Brussels curriculum. De scholen zijn vragende partij om in het bestaande curriculum het gedeelte voor complementaire uren te verhogen, zodat ze meer bewegingsruimte hebben. Bedoeling is in dat complementair gedeelte te kunnen bijsturen wat nodig is, bijvoorbeeld meer uren Nederlandse taal voor een anderstalige nieuwkomer en een sterke leerling toelaten om zijn talent voor een bepaald vak verder te ontwikkelen. De fi-

losofie achter dit voorstel is dat een leerling van eenzelfde klas, richting en school, een ander parcours moet kunnen afleggen om hetzelfde doel te bereiken. Het is een positief voorstel dat ernaar streeft de diversiteit als troef uit te spelen. Men heeft mij geïnformeerd dat dit voorstel aan het kabinet werd bezorgd in januari 2002, maar dat verschillende brieven onbeantwoord bleven.

Mevrouw de minister, kunt u het voorstel verder toelichten ? Hoe beoordeelt u het ? Wanneer denkt u de internettenwerkgroep van Brussel 19 een antwoord te kunnen geven ? Bent u van plan om de directies van alle Brusselse scholen samen te roepen om overleg te plegen over het voorstel ? Indien dat niet het geval is, welke maatregelen denkt u dan voor Brussel te nemen om de stilaan onhoudbare situatie in het Nederlandstalig onderwijs bij te sturen ?

De voorzitter : Minister Vanderpoorten heeft het woord.

Minister Marleen Vanderpoorten : Mijnheer de voorzitter, dames en heren, het door het internettenoverleg Brussel 19 geformuleerde voorstel kan een oplossing bieden voor de door u geschetste problematiek waarmee alle Brusselse scholen, maar in het bijzonder die voor secundair onderwijs, worden geconfronteerd. Ik heb het voorstel met aandacht gelezen en kan minstens een viertal sterke punten aanhalen.

Ten eerste gebeurt het bijbrengen van de schooltaal gelijktijdig op 2 vlakken : als doel in de taallessen en als middel in de zaakvakken. Dit biedt de mogelijkheid om de taalverwerving vollediger en diepgaander te maken. Ik haal dit punt met enige voorzichtigheid aan omdat de overeenstemming van het voorstel om een vak zoals aardrijkskunde in een andere taal dan het Nederlands te doceren met de taalwetgeving nog moet worden onderzocht. Ten tweede biedt het werken met niveau-groepen en/of modules concrete mogelijkheden voor verregaand adaptief en gedifferentieerd onderwijs. Men kan verwachten dat de slaagkansen voor de leerlingen hierdoor zullen stijgen. Ten derde komen de eindtermen door het voorstel geenszins in het gedrang. Tot slot is het project netoverschrijdend. Dit levert het voordeel dat alle scholen een gelijkaardig aanbod hebben, zodat de leerlingen geen nadeel ondervinden wanneer ze van school willen veranderen.

Mijns inziens moet het voorstel worden aangevuld met een concreet actieplan dat de verwezenlijking van het project mogelijk moet maken. Een repre-

Vanderpoorten

sentatief samengestelde werkgroep op het niveau secundair onderwijs zal instaan voor het uitwerken van het voorstel in een aantal simulaties, het inventariseren van de implicaties van het project, het toetsen van de haalbaarheid en het zoeken naar eventuele andere oplossingen voor de Brusselse problematiek.

Ik zal het internettenoverleg Brussel op korte termijn uitnodigen om deze werkwijze verder toe te lichten.

De voorzitter : Mevrouw Grouwels heeft het woord.

Mevrouw Brigitte Grouwels : Ik ben verheugd dat u de positieve elementen erkent.

Het is inderdaad zo dat de secundaire scholen die aan dat project meewerken, de ambitie hadden om in september 2002 te starten. Het is belangrijk dat u zegt dat er zo snel mogelijk mee zal worden begonnen. Beter nu beginnen dan alles nog eens een jaar uitstellen.

Mevrouw de minister, wanneer u kunt starten met een project of een experiment, biedt dat de mogelijkheid om de taalwetgeving even opzij te schuiven. In het Franstalig onderwijs is men bezig met veel ingrijpendere en diepgaandere dingen, bijvoorbeeld in verband met taalverwerving, dan wij aandurven in het Nederlandstalig onderwijs. Wij schermen vaak met de taalwetgeving. Ik dring erop aan dat we zouden starten met een experiment waardoor de taalwetgeving even opzij kan worden geschoven.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Brigitte Grouwels tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de 'Grande école voor ingenieurs'

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van mevrouw Grouwels tot mevrouw Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de 'Grande école voor ingenieurs'.

Mevrouw Grouwels heeft het woord.

Mevrouw Brigitte Grouwels : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, volgens De Standaard van 26 september 2002 zou de heer de Donnée, minister-president van de Brusselse regering, ernaar streven om op de site van Thurn & Taxis alle ingenieursopleidingen van de hoofdstad samen te brengen op dezelfde campus in een 'Grande école voor ingenieurs'. Naast een aantal Franstalige partners zijn de Vlaamse onderwijspartners die zich na uitnodiging achter het plan schaarden, de VUB en de Erasmushogeschool Brussel. De opleidingen zouden worden aangeboden in het Nederlands, het Frans en het Engels. Op de ingenieurscampus zou ook plaats zijn voor studentenkoten, voor startende bedrijven en misschien zelfs voor een wetenschapsmuseum. De bedoeling is dat er een wijk van de kennis wordt gecreëerd. Bij dit initiatief zijn heel wat vragen te stellen, niet in het minst omdat de heer de Donnée zich op het terrein van een gemeenschapsaangelegenheid begeeft.

Mevrouw de minister, bent u op de hoogte van de plannen van de minister-president ? Heeft de minister-president voorafgaand overleg gepleegd met de Vlaamse Gemeenschap die de Vlaamse instellingen voor hoger onderwijs erkent en subsidieert ? Wat vindt u ervan dat de minister-president zich mengt in een gemeenschapsaangelegenheid ? Waarom komen slechts een aantal Vlaamse instellingen in aanmerking voor dit project en op welke steun kunnen de andere instellingen rekenen ?

De voorzitter : De heer Van Baelen heeft het woord.

De heer Gilbert van Baelen : Ik zou graag van mevrouw Grouwels vernemen hoe zij tegen dit initiatief aankijkt. Ik sta er zelf met gemengde gevoelens tegenover. Ik ben daar eerlijk in. Enerzijds is er het permanent Brussels pleidooi voor het Nederlandstalig onderwijs. Daar heb ik begrip voor. Anderzijds is er nu echter sprake van een taaloverschrijdende kennisbundeling in Brussel. Ik heb het gevoel dat de Brusselaars niet altijd goed weten wat ze willen.

Mevrouw Brigitte Grouwels : Er bestaat aan Franstalige kant en bij de gewestautoriteiten de neiging om van Brussel steeds meer een volwaardig derde gewest te maken waar over alles kan worden beslist, ook over gemeenschapsaangelegenheden. Als we de band tussen Brussel en Vlaanderen duidelijk willen stellen, moet Vlaanderen zijn bevoegdheden ten volle uitoefenen in Brussel. Onderwijs is een van die bevoegdheden. Dat is slechts één aspect van het verhaal.

Grouwels

Behalve de ingenieursopleidingen heeft het ander Nederlandstalig onderwijs in Brussel zeer veel behoeftes, onder andere op het vlak van huisvesting. Zal Brussel dan dezelfde houding aannemen ten aanzien van die andere opleidingen of beperkt het initiatief zich enkel tot de ingenieursopleidingen? Als de huisvestingsnoden van de andere opleidingen niet enigszins worden gelenigd, is het mogelijk dat er onderwijs wegtrekt uit Brussel. Weegt het Brussels Hoofdstedelijk Gewest niet met twee maten en gewichten?

Ik heb niet gezegd dat ik tegen het initiatief ben, maar vermits het om een Vlaamse bevoegdheid gaat, vraag ik me af of er overleg is gepleegd. Als er overleg is gepleegd en als er geen discriminatie gebeurt ten aanzien van andere opleidingen, dan valt erover te praten. Ik wil de dialoog niet uitsluiten.

De heer Gilbert Van Baelen : Als het de bedoeling is dat er een wijk van de kennis komt, dan speelt taal volgens mij een ondergeschikte rol. Er kan natuurlijk ook worden gekozen voor een gesegmenteerd beleid waarbij iedereen op het eigen eilandje blijft. Ik heb geen duidelijk antwoord gekregen van mevrouw Grouwels.

Mevrouw Brigitte Grouwels : Ik zal heel duidelijk zijn : ofwel doet het gewest iets voor iedereen, ofwel doet het niets. Er mag geen discriminatie zijn.

Als er een samenwerkingsakkoord is met de Vlaamse Gemeenschap, vind ik dat goed, maar als het initiatief enkel uitgaat van de minister van Wetenschapsbeleid van Brussel, die denkt dat hij het buskruit heeft uitgevonden, ga ik niet akkoord.

De voorzitter : Minister Vanderpoorten heeft het woord.

Minister Marleen Vanderpoorten : In verschillende Nederlandstalige kranten verschenen artikels over de plannen van de heer de Donnée, minister-president van de Brusselse regering, om de ingenieursopleidingen van 4 hogescholen en 2 Brusselse universiteiten onder te brengen op een campus, namelijk op de terreinen van Thurn & Taxis. Het zou gaan om de ingenieursopleidingen van de ULB, de VUB, de Ecole Centrale des Arts et Métiers, het Institut Supérieur de Bruxelles, het Institut Meurice en de Erasmushogeschool. Dit soort initiatieven behoort tot de autonomie van de instellingen zelf. Het plan van de minister-president van de Brusselse regering om alle ingenieursopleidingen in het

Brussels Hoofdstedelijk Gewest op een campus te groeperen, stond op de agenda van de vergadering van 2 oktober 2002, toen er een ontmoeting had moeten plaatsvinden tussen de Vlaamse en Brusselse ministers-presidenten. Deze vergadering werd echter uitgesteld tot 2 november 2002. Ik ben zeker op de hoogte van dit plan.

De minister-president van de Brusselse regering zal over deze aangelegenheid overleg plegen met de Vlaamse Gemeenschap. De regelgeving voor de Vlaamse universiteiten en hogescholen laat toe dat binnenlandse en buitenlandse universiteiten en hogescholen samenwerken op het gebied van de organisatie van opleidingen. Overeenkomstig het hogescholendecreet kan een hogeschool met een of meer hogescholen, universiteiten of derden overeenkomsten sluiten over samenwerking voor bijvoorbeeld het gebruik van infrastructuur. Ter vervulling van hun zending kunnen de universiteiten alle rechtshandelingen stellen, inbegrepen het sluiten van overeenkomsten met personen van privaatrecht of van publiekrecht. Conform het universiteiten- en het hogescholendecreet kunnen de VUB en de Erasmushogeschool overeenkomsten sluiten om hun ingenieursopleidingen op een campus te centraliseren. Het centraliseren op een campus kan de samenwerking tussen de Erasmushogeschool en de VUB in het licht van de komende associatie bevorderen. De bekrachtiging van de opleidingen en ook de onderwijstaal moeten conform de vigerende regelgeving blijven.

Het sluiten van overeenkomsten voor het gezamenlijk gebruik van een centrale campus is geen gemeenschapsmaterie. Het behoort tot de autonome bevoegdheid van de universiteiten en hogescholen om hierover overeenkomsten af te sluiten.

Het universiteiten- en het hogescholendecreet hebben de vestigingen en de onderwijsbevoegdheid van de universiteiten en de hogescholen vastgelegd. Enkel de universiteiten en de hogescholen met een vestiging in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest kunnen hun vestiging overbrengen naar een andere locatie binnen het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Enkel de VUB en de Erasmushogeschool organiseren in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest een ingenieursopleiding.

De voorzitter : Mevrouw Grouwels heeft het woord.

Mevrouw Brigitte Grouwels : Ik dank de minister voor haar antwoord. Ik ben verheugd dat er blijkbaar toch een aanzet tot overleg is, dat het alleen

Grouwels

nog niet is doorgegaan. Ik vind het wel belangrijk dat er over deze zaken overleg wordt gepleegd.

Ik kan ter attentie van de heer Van Baelen nog even zeggen dat, wanneer de VDAB in Brussel een WIS-computer wil installeren om Brusselse werkzoekenden te helpen sneller werk te vinden, dat niet mag. Dan zegt het Brussels Hoofdstedelijk Gewest dat dat onder zijn bevoegdheid valt. Soms is men dus wel zeer strikt, zelfs al is dat dan ten nadele van mensen die in serieuze problemen zitten. Ik pleit er dus voor dat er een duidelijk overleg is, dat is mijn belangrijkste zorg.

Er is nog het feit dat de overheid voor bepaalde instellingen iets doet, terwijl er voor andere, die ook behoeften hebben, niets gebeurt. Dat probleem zal ik aankarten bij het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Luc Martens tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de invoering van accreditatie in het hoger onderwijs

Vraag om uitleg van de heer Chris Vandenbroeke tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de hervorming van het hoger onderwijs, de globalisering van de markt voor hoger onderwijs en de polarisering die dit teweegbrengt tussen de Vlaamse academici

De voorzitter : Aan de orde zijn de samengevoegde vragen om uitleg van de heer Martens tot mevrouw Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de invoering van accreditatie in het hoger onderwijs en van de heer Vandenbroeke tot minister Vanderpoorten, over de hervorming van het hoger onderwijs, de globalisering van de markt voor hoger onderwijs en de polarisering die dit teweegbrengt tussen de Vlaamse academici.

De heer Martens heeft het woord.

De heer Luc Martens : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, we zijn al vele maanden bezig met een debat over de richting die we in willen slaan met de Sorbonne-Bologna-verklaring. We wachten natuurlijk met veel belangstelling op het

advies van de Raad van State en op de gelegenheid die we dan zullen hebben om van gedachten te wisselen over dit project. Ondertussen is men zich op het terrein aan het organiseren en dreigen wij met heel die wetgeving achter de feiten aan te hollen en dus niet veel te zeggen te hebben. Dat is natuurlijk vooral van belang voor het probleem van de accreditering, dat uiteraard een wezenlijk element is. Het gaat dan over de transparantie, de vergelijkbaarheid en de juiste kwalificatie van de opleidingen die we straks in Vlaanderen in onze associaties, universiteiten en hogescholen zullen aanbieden.

U geeft toe dat die accreditatie een sleutelement is. Ik lees namelijk in uw nota die als voorontwerp in de regering werd goedgekeurd : 'Accreditatie biedt aan de studenten en aan de werkgevers de garantie dat de afgestudeerden een internationaal erkend competentieniveau bereikt hebben'. Vlaanderen heeft samen met Nederland meteen gekozen voor een cross-borderaccreditatie. Het klinkt mooi, de vraag is alleen wat dat ondertussen betekent. Ik merk namelijk dat ondertussen de Nederlandse Eerste Kamer, ondanks alle peripetieën die ze daar hebben meegemaakt en ondanks het feit dat het voor Nederland een annus horribilis is geweest, erin is geslaagd om begin juni 2002 een wetswijziging goed te keuren die precies betrekking heeft op de invoering van de accreditatie in het hoger onderwijs. Het Nederlands Accreditatieorgaan, het NAO, werd in het leven geroepen en men heeft de taak daarvan gedefinieerd. Meteen heeft men het ook de opdracht gegeven om daadwerkelijk operationeel te zijn op het terrein, accreditaties te verlenen en nieuwe opleidingen te toetsen. Dat lees ik in de Nederlandse wetgeving en de berichtgeving daarover. Intussen zijn de functies van voorzitter en vice-voorzitter reeds ingevuld. Ze zijn intussen reeds aangetreden.

Ik blijf bezorgd over de traagheid waarmee dit dossier hier evolueert. Het gevaar bestaat dat wij op snelheid worden genomen en gepromoveerd worden tot het statuut van navolger en structuren en werkwijze moeten achterna hollen. We moeten die volgens onze eigen cultuur kunnen invullen. De vraag blijft welke bijdrage en persoonlijke betrokkenheid we in deze cross-borderaccreditatie kunnen organiseren. Is daar ruimte voor ? Wordt daar rekening mee gehouden ? Wat kunnen we verwachten en wat kunnen we eisen ?

Is uw claim in verband met dat cross-borderaccreditatieorgaan duidelijk gedefinieerd en welke inhoud is eraan gegeven ? Waar staat deze claim voor ? Dat accreditatieorgaan zal in een Vlaamse context werkzaam zijn, een oordeel uitspreken

Martens

over opleidingen en eventueel nieuwe opleidingen opstarten, want dat behoort tot de bevoegdheden. Onder welke globale voorwaarden zullen onze instellingen dan moeten functioneren ?

We hebben kennis genomen van het voorontwerp, zoals het is overgemaakt aan de Raad van State. Er is in middelen voorzien. Als ik dit toets aan de budgettaire inspanningen die Nederland zich getroost, dan vrees ik dat we niet in staat zullen zijn om aan alle voorwaarden te voldoen. Vandaag hebben de hogescholen immers een aantal claims, los van de associaties en de accreditatie, die verband houden met de wijze van toepassing van de indexering. Voorts is er de druk en de spanning tussen het toenemend aantal studenten enerzijds en de gesloten enveloppe anderzijds. Sommige scholen worden meer dan andere geconfronteerd met beursstudenten. Zij willen die claims gehonoreerd zien.

Als u niet in extra middelen voorziet, blijft het de vraag of het geen risico inhoudt om onze instellingen aan zo'n accreditatieorgaan te onderwerpen. Andere landen kunnen zich immers in betere omstandigheden organiseren.

De heer Chris Vandenbroeke : Mijnheer de voorzitter, mijn vraag was oorspronkelijk ingediend als een interpellatie. Omwille van omstandigheden kon dit niet. Ik prijs mij gelukkig omdat het nog altijd een plezier is om na de heer Martens het woord te nemen. Hij is verbaal begaafd, al is hij misschien wel een praatbarak. Toch hoor ik hem liever dan zijn partijvoorzitter. Hij is tenminste duidelijk. Ik apprecieer dit in hoge mate.

Ik wil dadelijk een hele reeks vragen op de minister afvuren. Ik hoop dat de antwoorden even punctueel zullen zijn als mijn vragen. Eerst zal ik een korte inleiding geven. Er gebeuren immers vreemde zaken. Ik begrijp het althans niet langer.

Het belangrijke item voor de rest van deze legislatuur is het fameuze structuurdecreet, het Bologna-decreet, het Ba/Ma-decreet. Vanmorgen waren eminente woordvoerders van bepaalde kwaliteitskranten hier aanwezig, nu echter niet meer. Ik stel vast dat er misschien wel een communicatiestoornis heerst in Vlaanderen. Ik lees in bepaalde kwaliteitskranten dat het decreet, dat enorm ingrijpend is en sterk toekomstgericht, nauwelijks aandacht krijgt in de media. De waarheid is wat ze is, maar ik weet niet of de heer Van Baelen of anderen door deze uitspraak op hun tenen waren getrapt.

Er is hier meermaals over geïnterpelleerd en er zijn herhaaldelijk vragen over gesteld. Ik citeer uit een antwoord van de minister op een vraag van 20 juni 2002 : 'In de media is er voor deze problematiek weinig belangstelling.' Ik kan dit alleen maar vaststellen. Blijkbaar is er een communicatiestoornis.

Mijnheer de voorzitter, mijn fractie – onderdeel van een fractie – heeft al voorgesteld een hoorzitting over deze problematiek te organiseren. Die is er nog altijd nog niet gekomen, maar er is nog tijd voor. Juist omwille van de communicatiestoornis die ik vaststel, vraag ik u dit opnieuw te overwegen.

We hebben allemaal kunnen vaststellen dat die communicatiestoornis bestaat, en dat ze tot de grootste chaos leidt, bij de heropening van de universiteiten en hogescholen eind september en begin oktober. De meest eminente woordvoerders hebben te kennen gegeven welke verwarring er heerste. Zo was er de 'bende van de 139' – volgens sommigen moet dat 129 zijn. Ik heb ze niet geteld, maar ik heb wel gezien wie er onder de opposanten en de critici waren. Ze namen een constructief en kritisch standpunt in.

Ik heb gehoord wat de rector van de VUB zei bij de opening van het academiejaar. Diametraal tegenover zijn standpunt stond dat van de heer Oosterlinck. Bovendien, mevrouw de minister, achtte ook u zich op hetzelfde ogenblik geroepen om een eigen opiniestuk te publiceren.

Het gaat om de allerbelangrijkste zaak in het laatste deel van deze regeringsperiode. Terecht wordt altijd gesteld dat het Bolognadecreet een voorbereiding is van de toekomst van Vlaanderen. Toch heerst op het veld de allergrootste verwarring. Wat is er hier al zo vaak aan de orde gesteld inzake de accreditatie ? We zullen ons model richten naar het Nederlands voorbeeld. Intussen staan ze in Nederland geen 3, maar 33 lengtes verder. Wij gaan daar eens op inspelen, terwijl daar alles al geregeld is.

De studieduurverlenging is een enorm pijnpunt. Vandaag staat in een aantal kwaliteitskranten dat aan de UA nu al gesteld wordt, nadat alle decanen van Letteren hun zeg hebben gedaan, dat studieduurverlenging ten volle aan de orde moet worden gesteld. Ik heb dat hier in de aandacht willen brengen, maar ik kreeg als antwoord dat dit als het ware 'gedemodeerd' te interpreteren was.

We weten wat er met de associaties is gebeurd. Ik verwijs naar het welles-nietesspelletje van de KUB.

Vandenbroeke

Rector Oosterlinck zei dat de ranking in de sterren geschreven staat. Ik heb ook de inspraak van het bedrijfsleven gehoord. Moeten we meer of minder onderzoek en ontwikkeling helpen sturen? Moeten we aan sponsering kunnen doen? Er is de financieringsproblematiek. De hogescholen zitten in de lift. U tracht dat af te stoppen. In hoeverre worden ze meer of minder financieel gesteund? Het gaat hier over het structuurdecreet en over de toekomst van Vlaanderen. Het is daarbij chaos en improvisatie tot en met.

Mevrouw de minister, klopt het dat er twee kampen zijn? Is er een breuk in de academische wereld? Hoe moeten we dit in godsnaam beoordelen? (*Gelach*)

Er is een opstoot van de zogenaamde bende van 129, zijnde 139, en er heerst op het veld een onbeschrijflijk onbehagen.

Ik wens hier even te verwijzen naar een sublieme vrije tribune van de heer De Schouwer. Als economisch geïnteresseerde historicus vraag ik me af gedurende hoeveel niet slecht betaalde uren academici hierover reeds gediscussieerd hebben, maar dan wel in het ongewisse omdat ze niet weten wat de krijtlijnen zijn en waar ze ooit zullen uitkomen. Dit is werkelijk godgeklaagd! Hoe kunnen we het gewaardeerde veld nog enthousiast krijgen voor de discussie met betrekking tot het structuurdecreet dat in lengte van decennia fundamenteel zal zijn? Er is nog nauwelijks een draagvlak voor, en er heerst tegenspraak. Hoe denkt u dit nog te kunnen ombuigen in een positief signaal?

Mevrouw de minister, u hebt steeds gezegd dat dit in 2004 zal geschieden. U hebt ook altijd verklaard dat we dit in het voorjaar 2002 operationeel zullen maken. Ondertussen zijn we al in het najaar en horen we hier en daar al zeggen dat een en ander opgeschort wordt tot het voorjaar 2003. Met onder meer de verkiezingen in het vooruitzicht vraag ik me af of we dit niet beter zouden verschuiven naar later. Wat dacht u van 2010? Geef me een goed decreet, maar geen geïmproviseerd. Kunnen we dat niet eens rustig bekijken, eventueel na een reeks hoorzittingen?

Hoe zit het met de studieduur? Is het nu 3 plus 1, 3 plus 1 plus 1 of 3 plus 2? Ik verwijs in dit verband naar de verklaringen van de UIA en naar uw eigen verklaringen. In interviews spreekt u nu eens van 4 jaar, namelijk 3 plus 1, dan weer schuift u een ande-

re mogelijkheid naar voren. Wat is het nu in feite? Graag had ik van u eindelijk duidelijkheid gekregen.

Hoe zit het nu met de accreditering? Er wordt gezegd dat we daarin Nederland volgen, maar dat land heeft wel al een enorme voorsprong op ons. Gaan we dit zomaar onderschrijven? (*Opmerkingen van de heer Gilbert Van Baelen*)

Mijnheer Van Baelen, het is jammer dat de kwaliteitskranten hier vandaag niet aanwezig zijn. Wisten ze maar wat hier aan de orde is! Bologna wordt hier geïmproviseerd aan bod gebracht. Jullie manier van werken zal Vlaanderen zuur opbreken.

Hoe ziet de toekomst eruit voor de kunsthogescholen? Bij mijn weten is dit hier nauwelijks aan bod gekomen. Kunnen we daar eindelijk eens een rustig, passend en sereen antwoord op krijgen? (*Ru-moer*)

Mijnheer de voorzitter, mijn collega's blijken geen constructieve kritiek te dulden. Is dat NPC? De oppositie heeft het allerbeste voor met Vlaanderen. Omdat een en ander een beetje ontspoord, vragen we wat bezinningstijd, maar dat wordt niet geduld. Luister maar naar de oprispingen van bepaalde collega's die op een bijna communistische manier volgen wat hen voorgeschreven wordt. (*Gelach*)

Ik heb al meermaals benadrukt dat de GATS-akkoorden ook gelden voor de onderwijssector. De liberalisering rukt in die mate op dat een uitverkoop dreigt. Ik heb daarover 3 of 4 keer geïnterpelleerd, en de minister heeft me altijd eerlijk geantwoord. Dit is een fundamenteel probleem, hoewel daar weinig belangstelling voor bestaat. Daarom vraag ik de minister of er de voorbije 4 of 5 maanden over de GATS-akkoorden nog is onderhandeld.

De voorzitter : De heer Sannen heeft het woord.

De heer Ludo Sannen : Het kan verkeren, zei Bredero. Ik ben stomverbaasd over wat de heer Vandenbroeke hier heeft gezegd. Acht of negen maanden zei hij iets dat daar lijnrecht tegenover stond. Hij heeft wel gelijk dat we voorzichtig moeten zijn en verder moeten overleggen. En wat hij zegt over de mogelijke commercialisering van het onderwijs, in uitvoering van de GATS-akkoorden, is ook terecht.

Precies omwille van dit alles moet Vlaanderen ervoor zorgen dat het een eigen agenda afwerkt, en

Sannen

daarom moet er snel een kaderdecreet over Bologna totstandkomen. De heer Martens zei terecht dat het anders allemaal over onze hoofden heen zal worden bedisseld. De heer Vandebroeke gelooft toch niet dat Vlaanderen op zijn eentje een Europese dynamiek tot staan zal brengen of achteraf nog correcties zal kunnen aanbrengen ?

De enige manier om op de ontwikkelingen van het Europese kennisveld greep te krijgen, is zelf een voortrekkersrol vervullen. Zo kunnen we vrijwaren wat we belangrijk vinden : de toegankelijkheid, de financierbaarheid en de democratisering. We moeten ervoor zorgen dat die op de agenda staan. Daarom moeten we ook inzake de accreditering een voortrekkersrol vervullen. Ik deel in dat verband een beetje de angst van de heer Martens : zijn we klaar voor de oefening die in Nederland nu al wordt gemaakt ? Misschien oogt het financiële plaatje in Nederland mooier dan wat we hier kunnen verwachten. In elk geval wil ik hier niet de bezuinigingen meemaken die men in de Nederlandse universiteiten en hogescholen doorvoert. De gunstige toestand die 5 jaar geleden in Nederland bestond, bestaat vandaag al lang niet meer. Ook wat de democratisering betreft, denk ik dat we er vandaag beter voorstaan dan de Nederlanders. Ons onderwijs is toegankelijker en beter betaalbaar.

Dit decreet moet snel worden behandeld. Als er al verwarring is, dan is die door de academische wereld zelf gecreëerd. Als de heren Van Camp en Oosterlinck daarover debatteren, dan hebben ze geen probleem. Op dit ogenblik wordt in sommige universiteiten de lerarenopleiding omgevormd. Er wordt dan gezegd dat de studenten de basiskennis die vandaag over 4 jaar wordt gespreid, in 3 jaar moeten aanleren. De licentiaten van vandaag zijn morgen de bachelors. De bachelors zullen dezelfde onderwijsbevoegdheden krijgen als de huidige licentiaten, en men moet bij het uitschrijven van het programma rekening houden met de realiteit van 2 jaar masteropleiding. Wie creëert de verwarring ? Hier is nochtans altijd duidelijk gezegd dat een master-opleiding 3 plus 1 jaar duurt. Dat valt samen met de huidige licentiaatsopleiding.

Ik heb gesproken met de vertegenwoordigers van de 139 academici. Er heerst verwarring. Ze zijn gefrustreerd omdat ze boodschappen krijgen van de VLIR zelf of van de rector. Ik weet niet precies wie de bron is, maar die berichten stemmen niet overeen met wat hier in het Vlaams Parlement wordt gezegd over de hervorming. De verwarring wordt niet hier, maar in het veld zelf gecreëerd, omdat

sommige rectoren ons voor voldongen feiten willen stellen. Het is het goed recht van rector Oosterlinck om een voldongen feit te bewerkstelligen en die 3 plus 2 af te dwingen. Sommige opdrachten worden zelfs uitdrukkelijk volgens dat schema uitgeschreven, goed wetende dat de minister een ander signaal heeft uitgezonden. We zijn dus vragende partij voor de snelle totstandkoming van het kaderdecreet. De krijtlijnen moeten worden uitgezet. De oorzaak van de verwarring ligt bij de foutieve of gebrekkige communicatie tussen de top van de universiteiten en de professoren en docenten.

De VVS is een onverdachte bron, want ze heeft in Praag een rol gespeeld. Ze heeft ervoor gezorgd dat daar de betaalbaarheid en de toegankelijkheid zijn aangekaart. Ze heeft scherp gereageerd op de uitlatingen van de 139. Het is onbegrijpelijk dat goedbetaalde academici niet eens weten wat er de voorbije twee jaar is besproken door de politici en de samenleving in haar geheel, hoewel daarover in de kwaliteitskranten verslag is uitgebracht. Dat is schandelijk.

De heer Gilbert Van Baelen : Mijnheer Vandebroeke, u hebt het over improvisatie, terwijl we hier al 2 jaar mee bezig zijn. Er wordt op actieve wijze overleg gepleegd met bijvoorbeeld de VLIR en de VLOR. De 139 maken vooral deel uit van 2 universiteiten. Ik verwijt hen dat de universiteiten niet genoeg interne inspraak hebben georganiseerd. Hun kritiek staat haaks op het artikel van de heer Deschouwer.

Mijnheer Martens, ik heb de indruk dat u het vooral hebt over de bemanning of bevrouwing van een accreditatie-orgaan en iets minder over de inhoud. De visitaties in Vlaanderen en Nederland lopen gelijk. De accreditatie zal gebeuren op basis van de visitaties. Het klopt dat Nederland 3 personen heeft vrijgesteld om een opstart te maken. Een aantal Europese landen heeft al een accreditatie-orgaan. Ik kan getuigen dat de 3 Nederlanders met veel plezier naar die landen zouden gaan kijken. Ze staan nog niet ver. Bovendien gaat u ervan uit dat er ondertussen geen overleg zou zijn tussen de Vlaamse en de Nederlandse overheid. Dat klopt niet, zij het dan op het niveau van de administratie en het kabinet. U geeft de indruk dat we erachteraan zullen hollen, maar dat is niet juist. U hebt in het verleden trouwens al vragen gesteld over de samenwerking. Ik vraag de minister wel om niet te lang te wachten met het aanduiden van personen. Op die manier wordt het duidelijk wie voor Vlaanderen de opvolging zal doen.

De voorzitter : De heer De Cock heeft het woord.

De heer Dirk De Cock : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, ik wil getuigen dat dit ontwerp van decreet geen improvisatie is. Het is getoetst en tot stand gekomen in samenspraak met het veld. Dat het niet altijd naar hun zin is, daar kan ik inkomen.

Uit mijn gesprek met vertegenwoordigers van de Vereniging van Vlaamse studenten onthou ik dat ze heel positief staan tegenover het ontwerp van decreet. Ik weet uit ervaring dat er heel wat 'onrijpe' teksten circuleren. Ik laat in het midden wie daar verantwoordelijk voor is. Het democratisch proces waarbij het veld aanvullend kan werken om dit decreet vorm te geven, wordt door sommigen gebruikt om stokken in de wielen te steken. Er wordt onvolledige informatie verspreid en angst gezaaid. In het veld gebruikt men daar de term 'innovatieresistentie' voor. In dit ontwerp van decreet staat nochtans bovenaan dat de kwaliteit moet worden bewaard.

Ik ben er ook niet gelukkig mee dat de accreditatie in Vlaanderen en Nederland niet gelijk loopt. We kunnen Nederland echter niet dwingen om nog even te wachten. Vanuit de Taalunie is er nochtans de overeenkomst om zoveel mogelijk samen te sporen. Ik vind dat ook belangrijk.

Ik heb vertrouwen in dit ontwerp van decreet. Het moet nu nog de parlementaire toets krijgen. We zullen afwachten wat ervan wordt als het in de commissie wordt besproken. Er is duidelijk gezegd dat de hervorming van de lerarenopleiding buiten dat decreet wordt gehouden. Dat is een ander aspect van de hervorming van het hoger onderwijs. Door alles te vermengen, krijgt het veld de indruk dat dit allemaal een pot nat is. We hebben het nochtans duidelijk gescheiden gehouden. Blijkbaar vermengen sommige instanties dat willens nillens. Ik trek daar de conclusie uit dat sommigen hún eigen beleid willen uitstippelen voor het hoger onderwijs. Dat is hun recht, maar de decretale omkadering moet worden gerespecteerd.

De voorzitter : Mevrouw Claes heeft het woord.

Mevrouw Hilde Claes : We zijn allemaal bekommerd om het BA/MA-decreet omdat het erg belangrijk is. Die bekommernis mag echter niet beletten dat het decreet er komt. Integendeel, die bekommernis zou ervoor moeten zorgen dat we het debat in alle sereniteit kunnen voeren. Op dat punt treed ik de heer Sannen bij. Hij zegt terecht dat

Vlaanderen er alle belang bij heeft dat het kaderdecreet er komt.

De heer Vandenbroeke verwijst naar het ongenoegen dat er heerst en vindt dat er uitstel van het decreet moet komen. Ik kan dat niet bijtreden. Mijn prille ervaring leert me dat iedere verandering binnen onderwijs altijd wel om een of andere reden ongenoegen wekt. Toch kan dit volgens mij geen reden zijn tot uitstel of afstel.

Over het verzoek tot uitstel van de groep van 139 kan ik alleen maar zeggen dat het debat al zeer lang aan de gang is. Hoeveel studiedagen en debatten zijn er al niet geweest ? Als bepaalde academici die debatten niet hebben bijgewoond, dan is dat voor hun rekening. De minister heeft daar niets mee te maken en mag daar niet voor opdraaien.

De voorzitter : Minister Vanderpoorten heeft het woord.

Minister Marleen Vanderpoorten : Mijnheer de voorzitter, collega's, ik ben verwonderd over de negatieve toon van de heer Vandenbroeke en van de tegenstrijdigheid in zijn betoog. Hij verwijt ons enerzijds haast en spoed, maar anderzijds zegt hij dat het te lang duurt vooraleer de krijtlijnen worden uitgetekend en dat de krijtlijnen niet zijn gekend. Het hoger onderwijs heeft nochtans mee die krijtlijnen bepaald. Ik begrijp de heer Vandenbroeke dus niet goed.

Er is de afgelopen twee weken heel veel te doen geweest over de implementatie van de Bologna-verklaring in het hoger onderwijs in Vlaanderen. Rectoren behandelden de kwestie in de redes die ze hielden bij de opening van het nieuwe academiejaar en professoren, docenten, studenten en andere belangstellenden hebben in krantenartikels hun mening verkondigd. Naar aanleiding daarvan heb ik in twee krantenartikels zelf uitgelegd waar het allemaal om gaat.

Zoals ik in de krant van 5 oktober 2002 heb geschreven, heeft er een uitgebreid debat plaatsgevonden tussen de overheid en de hogeronderwijs-gemeenschap via de VLIR, de Vlhora, de studenten en de vakbonden. In de technische werkgroep die de verschillende versies van het structuurdecreet heeft geschreven, was de hogeronderwijsgemeenschap vertegenwoordigd. Alle opeenvolgende versies werden in de hogeronderwijsgemeenschap ruim verspreid via universiteiten, hogescholen, vakbonden en studenten. Op zich vind ik het positief dat zoveel mensen zich aangesproken voelen door de herstructurering van het onderwijs. Een publiek

Vanderpoorten

debat is echter alleen zinvol en opbouwend als het vertrekt van relevante argumenten en correcte formuleringen.

De groep van professoren en docenten stelt in haar artikel dat de Vlaamse overheid zonder overleg en onderzoek de duur van de bacheloropleidingen heeft vastgelegd op maximum 3 jaar. Dit is volstrekt verkeerd en neigt naar desinformatie. De duur van bacheloropleidingen is immers vastgelegd op ten minste 180 ECTS-studiepunten. Er is dus een evolutie van jaren naar punten.

Ik ben het niet eens met de bewering dat er sprake is van een breuk in de academische wereld. In alle universiteiten en hogescholen wordt hard gewerkt aan het hervormen en het opnieuw ontwerpen van de curricula. De meeste docenten en professoren zijn er zich van bewust dat Bologna inderdaad een mijlpaal is die een unieke kans biedt om de curricula te vernieuwen en opnieuw te ontwerpen.

De overheid moet altijd oor en oog hebben voor wat er op het veld leeft. Aanpassingen aan het voorontwerp van decreet kunnen dus nog worden doorgevoerd als daartoe zinvolle voorstellen worden geformuleerd. Ik sta samen met het parlement open voor commentaren en kritieken, voor zover die worden geargumenteed en zijn gebaseerd op correcte informatie. Ik kan me voorstellen dat tot op het moment dat er over het ontwerp van decreet wordt gestemd, nog veel discussies en wijzigingen zullen volgen. Dat de betrokkenen niet werden gehoord, is onjuist. Er is wel een aantal mensen een beetje of helemaal ontevreden. Dat is altijd zo bij grote en belangrijke operaties.

De doelstellingen die aan de basis liggen van de Bologna-verklaring zijn eerbaar en positief: zorgen voor de versterking van de aantrekkingskracht van het Europese hoger onderwijs en het creëren van een grotere vergelijkbaarheid en een betere afstemming van de systemen van hoger onderwijs in Europa om de vorming van een Europese hoger-onderwijsruimte te stimuleren.

Voor de studenten zal dat heel wat positieve gevolgen hebben. Ik denk daarbij aan de mogelijkheid van het verwerven van de internationaal herkenbare graden en titels van bachelor en master als vertaling van het undergraduate en postgraduate niveau. Jaarlijks zal er bovendien een opleidingsregister worden gepubliceerd met betrouwbare en relevante informatie voor de studenten die een keuze moeten maken.

Er zal ook een betere doorstroming van bachelor naar master mogelijk zijn, wat vooral een pluspunt is voor de afgestudeerden van de basisopleidingen van één cyclus. Een ander voordeel zijn de professioneel georiënteerde bacheloropleidingen. Voor de studenten zal het veel duidelijker zijn waarvoor een opleiding staat in termen van doelstellingen, eindtermen, kennis, vaardigheden en attitudes. Er zal bovendien duidelijkheid komen met betrekking tot de positie van de huidige basisopleidingen van twee cycli. Deze opleidingen worden voortaan academisch gerichte opleidingen, vergelijkbaar met de opleidingen aan de universiteiten. Dit is wat onder 'academisering' moet worden verstaan. De noodzakelijke voorwaarde daarvoor is een versterking van de verwevenheid van het onderwijs met het onderzoek en een versterking van de onderzoeksgebondenheid van het onderwijs in die opleidingen.

Er zullen meer en betere mogelijkheden van mobiliteit zijn voor studenten. De versterking van de Europese samenwerking op het vlak van kwaliteitszorg met het oog op de ontwikkeling van vergelijkbare criteria en methodologieën zal gemakkelijker zijn. Er zullen meer internationaal georiënteerde curricula komen door de versterking van de Europese dimensie in het hoger onderwijs via samenwerking inzake curriculumontwikkeling en de ontwikkeling van gezamenlijke opleidingen en door een grotere aantrekkingskracht op buitenlandse studenten. Op die manier zullen de studenten bijvoorbeeld beter voorbereid zijn op beroeps-carrières in internationale bedrijven.

Het Praagcommuniqué van mei 2001 focust sterker op kwaliteitszorg en accreditatie. De kwaliteitszorg in het Vlaams hoger onderwijs is gekenmerkt door een combinatie van interne evaluatie of zelfevaluatie en van externe kwaliteitsbeoordeling door een visitatiecommissie. Gelijkaardige stelsels bestaan in andere Europese landen en regio's. De bedoeling is nu de erkenning en de herkenbaarheid van de opleidingen in de verschillende landen en regio's te bevorderen. Om de transparantie en de gelijkwaardigheid van de verschillende kwalificaties te vergroten, is het nodig de visitatiemechanismen aan te vullen met de uitbouw van een geschikt accreditatiemechanisme.

Elke hervorming die bijdraagt tot de realisatie van die doelstellingen houdt dan ook een verbetering in. Bologna is meer dan alleen maar het verhangen van de naambordjes. De herdenking van de graden en de benamingen is een aanleiding om de opbouw, de inhoud en de doelstellingen van de curricula te herzien. Verandering en transformatie zijn de kern van elk onderwijs- en leerproces en dat

Vanderpoorten

geldt zowel op het microniveau als op het macroniveau. Belangrijk vind ik dat wordt nagedacht over de invoering van brede academische bacheloropleidingen met daarbovenop meer specialistische masteropleidingen. Ook komt de notie 'academische vorming' weer aan bod en wordt van gedachten gewisseld over wat daaronder moet worden verstaan.

Het herontwerpen van de curricula biedt aan studenten, docenten en professoren een unieke aanleiding om te reflecteren over de onderwijsvisie en de pedagogisch-didactische aanpak van het onderwijs- en leerproces. Ik besef wel dat de omvormingsoperatie een moeilijke operatie is en reeds veel energie heeft gevergd en nog zal vergen van de gehele hogeronderwijsgemeenschap. Zoals bij elke investering gaat de kost immers aan de baat vooraf. Ik blijf ervan overtuigd dat het Vlaamse hoger onderwijs versterkt uit de transformatie zal komen. Vlaamse studenten moeten de mogelijkheid hebben om ook aan Vlaamse instellingen hoogstaande internationaal georiënteerde masteropleidingen te volgen. Anders wordt het volgen van zo'n masteropleiding een privilege van de meer begoede studenten die over voldoende middelen beschikken om naar het buitenland te gaan. Daarom heb ik steeds gezegd dat het democratische karakter van ons hoger onderwijs zeker niet mag lijden onder de hervorming. We hebben daarvoor doorheen het hele proces heel veel aandacht gehad en we zullen daar ook heel veel aandacht aan schenken bij de aanbouwdecreten die op komst zijn.

Er waren ook een aantal meer specifieke vragen, onder andere over de studieduur. Wat de studieduur betreft, is mijn visie niet veranderd. Zoals ik trouwens ook in mijn toespraak bij de opening van het academische jaar in Leuven heb gezegd, is de studieduur van een opleiding nauw verbonden met de doelstellingen ervan. Ik herhaal dat ik uiteraard opensta voor argumenten die te maken hebben met de aanmoediging van het wetenschappelijk onderzoek en bij uitbreiding met de vorming van vorsers. In Leuven heb ik de universiteiten en hogescholen opgeroepen een coherente regeling uit te werken voor de studieduur van de opleidingen in het kader van de omvorming van de bestaande opleidingen in bachelor- en masteropleidingen. De VLIR en de Vlhora hebben die uitnodiging intussen aanvaard en maken werk van een aantal voorstellen. Uiteraard zal ik daarover met hen de volgende weken nader overleg plegen.

Ik denk trouwens dat we de kwestie van de studieduurverlenging, voor diegenen die het in jaren willen uitdrukken, moeten relativiseren en in zijn juiste context plaatsen. Op dit moment volgt reeds 50 procent van de studenten wat men nu de vijfjarige opleiding aan de universiteiten noemt. Daarnaast zijn er nog ongeveer 4500 Belgische studenten die aan de universiteiten een voortgezette academische opleiding van ten minste een jaar volgen. Daarnaast volgen nog heel wat doctorandi een doctoraatsopleiding samen met de voorbereiding van hun doctoraatsproefschrift.

Ik wil nog eens herhalen wat ik van meet af aan heb gezegd, omdat ik het heel belangrijk vind : in principe ben ik tegen een studieduurverlenging zonder meer. We moeten dringend werk maken van het nadenken over een puntensysteem in plaats van een jarensysteem. In de toekomst sluit ik ook absoluut niet uit dat studenten die daarvoor de wil en de inzet tonen, hun 240 studiepunten bijvoorbeeld kunnen afwerken in 3,5 jaar, terwijl anderen daarvoor misschien 4,5 jaar nodig hebben. We moeten stilaan loskomen van dat jarensysteem, want dat was net een van de bedoelingen van de Bologna-hervorming. Er moet een aanbouwsysteem komen dat met credits werkt en veel flexibeler is. Op die manier kunnen opleidingen veel beter op maat van de student worden gesneden.

Ik geef toe dat over de studieduur inderdaad nog op regelmatige momenten acties worden ondernomen door een aantal faculteiten of een aantal instellingen. Zij verwijzen blijkbaar naar internationale studies, waaruit zou blijken dat men absoluut tot een 3 plus 2-systeem moet komen. Ik ken die studies, en ik weet dat die vooral uitgaan van een aantal Europese instellingen. Hierover bestaat in Europa echter nog discussie op het politieke vlak. Er is wat dat betreft dus wel een verschil in de visie bij de instellingen en bij de beleidsmakers.

Wat we vooral voor ogen moeten houden, is dat een studieduurverlenging op zich volgens mij de democratisering zeker niet ten goede komt. Dat is trouwens ook het standpunt van de studenten. In het kader van het levenslang leren moeten we veel meer rekening houden met flexibiliteit dan met studieduurverlenging zonder meer. Ik denk dat ik duidelijk heb gemaakt wat de studieduur betreft, maar ik wil eraan toevoegen dat er nog enige discussie bestaat en dat dat wellicht zal duren tot het moment dat dit wordt goedgekeurd in dit parlement.

Dan wil ik het even hebben over de kunsthogescholen. Een werkgroep bestaande uit mensen van

Vanderpoorten

de hogescholen en de universiteiten buigt zich over de kwestie van de academisering van de hogeschoolopleidingen in de kunsten. Daar is de vraag aan de orde wat onder academisering van kunstopleidingen moet worden verstaan en hoe dat concreet in de associaties gestalte kan krijgen. Ik denk dat op grond van de brede definitie van onderzoek die in het Verenigd Koninkrijk wordt gehanteerd bij de Research Assessment Exercise, hier zinvolle voorstellen kunnen worden verwacht. De werkgroep buigt zich ook over de problematiek van het hoger kunstonderwijs in het algemeen. Ik heb dit al aangekondigd, toen er een probleem was met de musicalopleiding in Brussel.

Wat de GATS betreft, hebben de Belgische onderwijsministers op 30 augustus 2002 een gezamenlijke brief aan mevrouw Reding gericht, Europees commissaris voor Onderwijs en Vorming. Het was een antwoord op haar brief van 8 juli 2002. De Belgische positie kan als volgt worden samengevat. De regels van de Wereldhandelsorganisatie zijn niet adequaat toe te passen op de onderwijssector. Er zijn reeds wat instrumenten voorhanden om de internationalisering van het hoger onderwijs gestalte te geven, zoals de Lissabonconventie betreffende de erkenning van diploma's of het internationale verdrag van 19 december 1966 betreffende de economische, sociale en culturele rechten.

Dit laatste verdrag gaat uit van het postulaat van de kosteloosheid en dat lijkt niet compatibel met de notie van onderwijs als een verhandelbaar goed. De hogeronderwijssector in Europa, de Verenigde Staten van Amerika en Canada verwachten geen heil van de toepassing van de regels van de Wereldhandelsorganisatie op het hoger onderwijs om een verdere internationalisering van het hoger onderwijs te realiseren.

Op basis van de antwoorden van de 15 Lidstaten zal mevrouw Reding een synthesesnota presenteren op één van de komende onderwijsraden en het punt zal officieel op een van de volgende ministeraden worden gegendereerd.

Wat de accreditering betreft en de vijf punctuele vragen van de heer Martens, kan ik het volgende stellen. In Nederland is de wetgeving betreffende de Ba/Ma-structuur reeds door de vorige regering afgerond. Dat het in Nederland zo'n vaart is gelopen, heeft voornamelijk met de politieke context te maken. De vorige Nederlandse minister wilde dit absoluut voor zijn vertrek realiseren. Hij heeft ook reeds de voorzitter en twee ondervoorzitters van

het Nederlands accreditatieorgaan aangesteld. Het Nederlands accreditatieorgaan is op 1 september 2002 van start gegaan. Dit betekent evenwel niet dat Vlaanderen, samen met Nederland, deze cross-border accreditatie niet verder kan uitbouwen.

In het najaar 2002 zal het accreditatieorgaan de toetsings- en accreditatiekaders ontwikkelen en hierover met het veld, de hogescholen en de universiteiten, overleg plegen. Niet de Nederlandse of Vlaamse, maar de Europese opvattingen over niveau en kwaliteit van opleidingen en diploma's zullen aan de basis van de beoordelingskaders liggen. De ontwikkeling en het opstellen van deze kaders zijn van cruciaal belang voor het verder verloop van het accreditatieproces.

Het is van wezenlijk belang dat de Vlaamse overheid én het Vlaamse hogeronderwijsveld hieraan vanaf het begin op identieke wijze als het Nederlandse ministerie en het Nederlandse hogeronderwijsveld deelnemen. Het is mijn bedoeling dat de directeurs-generaal van beide ministeries, Vlaamse en Nederlandse, het overleg opvoeren.

Het voorbereidend overleg van 18 juli 2002 heeft reeds geleid tot een eerste constructief voorstel op korte termijn om de betrokkenheid en deelneming van Vlaanderen van bij de start maximaal te garanderen. De directeurs-generaal hebben namelijk afgesproken dat het aangewezen is om een Vlaams gedelegeerde aan te stellen die van meet af aan op dezelfde wijze als de Nederlandse leden van het Nederlands accreditatieorgaan zal betrokken worden bij het opstellen van de accreditatiekaders. Tijdens dit overleg zijn, naast deze onmiddellijke betrokkenheid van Vlaanderen bij de eerste cruciale fase, nog twee bijkomende uitgangspunten vastgelegd.

Ten eerste, moeten de inhoudelijke criteria, en niet de formele kenmerken, bepalend zijn bij de beoordeling van de opleidingen. Ten tweede, moeten accreditatiekaders ruimte laten voor verschillen op niet-fundamentele punten. Er zijn namelijk verschillen in de Nederlandse en Vlaamse aanpak van accreditatie en invoering van Ba/Ma-opleidingen. Deze verschillen zijn zeker niet fundamenteel en hoeven geen belemmering te zijn voor het samen uitwerken van beoordelingskaders. Er moet gestreefd worden naar samenwerking en niet naar eenvormigheid van 2 onderwijssystemen.

Er is ook duidelijk afgesproken dat in het komende verdrag de structurele positie van Vlaanderen wordt vastgelegd. In opvolging van dit overleg zal ik dan ook voorstellen aan de Vlaamse regering

Vanderpoorten

om, in afwachting van het verdrag, een Vlaamse gedelegeerde aan te stellen en deze aanstelling aan de Nederlandse minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen over te maken. De Vlaamse gedelegeerde zal op voet van gelijkheid met de Nederlandse leden van het Nederlands accreditatieorgaan, actief aan de werkzaamheden deelnemen. Ik zal de Vlaamse regering een contract ter ondertekening voorleggen, waarin de relatie tussen de Vlaamse gedelegeerde en de Vlaamse overheid wordt uitgewerkt.

Zolang het verdrag er niet is, kan deze gedelegeerde echter geen volwaardig lid zijn. Door de Vlaamse aanwezigheid in het Nederlandse accreditatieorgaan als waarnemer van bij de aanvang, tonen de Nederlandse overheid en de voorzitter van het accreditatieorgaan duidelijk hun geëngageerdheid om met Vlaanderen in partnerschap op het gebied van accreditatie samen te werken.

Wat vraag 3 betreft, wens ik te benadrukken dat het niet de bedoeling is om bij een internationaal verdrag een accreditatieorgaan in de vorm van een zelfstandige internationale organisatie op te richten. Dat is ook niet de strekking van het artikel 50, paragraaf 3 van het voorontwerp van decreet. Het is de bedoeling om in een verdrag de voorwaarden op de opdracht inzake accreditatie van hogeronderwijsopleidingen vast te leggen. Die voorwaarden slaan op de volgende zaken en ik noem er 4.

Een, het gaat om de ontwikkeling en vormgeving van een gezamenlijke accreditatie van opleidingen in het hoger onderwijs, aangeboden in Nederland en in de Vlaamse Gemeenschap.

Twee, de Vlaamse hogescholen en universiteiten, de Vlaamse studenten en werkgevers moeten van bij de operationele start van het accreditatieorgaan, op dezelfde wijze betrokken worden bij de ontwikkeling van de accreditatiekaders als de Nederlandse hogescholen en universiteiten en de Nederlandse studenten en werkgevers. De vaststelling van de accreditatiekaders moet rusten op een minimaal draagvlak, zowel in Vlaanderen als in Nederland. De accreditatiekaders zijn zoveel mogelijk gemeenschappelijk, maar verschillen in de implementatie van de bachelor-masterstructuur. Andere verschillen in de wezenskenmerken van beide hogeronderwijssystemen moeten hun uitdrukking kunnen vinden in differentiaties in de niet-fundamentele dimensies van accreditatiekaders.

De beide ministers van Onderwijs moeten ten volle hun verantwoordelijkheid kunnen opnemen en waarmaken. Voor de Nederlandse minister is dat vastgelegd in de Nederlandse wet. Voor de Vlaamse minister moet dat in het verdrag worden opgenomen.

Het dragen van verantwoordelijkheid impliceert ook handelingsbevoegdheid. In casu zouden de beide ministers samen alle leden van het accreditatieorgaan moeten benoemen. Als de Nederlandse minister kan optreden tegen een lid van het accreditatieorgaan, dan moet de Vlaamse minister dat ook kunnen. De beide ministers moeten ook de accreditatiekaders samen goedkeuren.

Als er namens de Nederlandse overheid een waarnemer deelneemt aan de vergaderingen van het accreditatieorgaan, dan moet er ook een waarnemer zijn namens de Vlaamse overheid. Beide ministers moeten samen het bestuursreglement van het accreditatieorgaan goedkeuren, evenals de begroting en de rekening ervan.

De Nederlandse en de Vlaamse ministers moeten er zich toe verbinden om samen stappen te ondernemen met het oog op de verdere internationalisering van de accreditatie en kwaliteitszorg, in de eerste plaats door een internationale afstemming en wederzijdse aanvaarding van de accreditatiekaders. Op die manier kan ten aanzien van onze Vlaamse instellingen hard worden gemaakt dat ze beoordeeld worden op basis van internationaal aanvaarde maatstaven, wat één van de doelstellingen was.

In het verdrag moet ook worden bepaald hoe de werkingskosten worden verdeeld tussen Nederland en de Vlaamse Gemeenschap en tussen de overheden en de instellingen. De budgettaire weerslag van de structurele samenwerking met Nederland op het gebied van accreditatie vanaf het begrotingsjaar 2003 zit al vervat in het budgettaire kader van het voorontwerp van decreet betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen, zoals in het begrotingsakkoord van 16 mei 2002 werd vastgelegd, in aansluiting met het gunstig advies van de inspectie van Financiën van 8 mei 2002.

Voor 2003 is voorzien in een bedrag van 660.000 euro, en jaarlijks in 1,32 miljoen euro voor de daaropvolgende jaren. Overeenkomstig daarmee wordt in de begrotingsvoorstellen 2003 een nieuwe basisallocatie in het leven geroepen voor het dekken van het Vlaams aandeel in de exploitatiekosten van het accreditatieorgaan. De kosten van een Vlaamse

Vanderpoorten

gedelegeerde in het Nederlands accreditatieorgaan voor de periode tot december 2002 kunnen worden gedekt met bestaande kredieten voor de uitgaven van de commissie kwaliteitszorg.

Ik meen hiermee op alle vragen te hebben geantwoord. Als dat niet zo is, ben ik graag bereid nog bijkomende informatie te verstrekken. Ik vat mijn antwoord samen. Er is wel degelijk een debat geweest met alle betrokkenen. Het feit dat de pers daar niet voortdurend aandacht aan besteedt, heeft deels te maken met de technische aard van het onderwerp. Zo is er ook voor alles wat betrekking heeft op het volwassenenonderwijs veel minder aandacht van de media dan voor gevoelige of zelfs emotionele zaken uit het leerplichtonderwijs. Dat is een verantwoordelijkheid van de media, waar wij ons niet voor hoeven te verantwoorden.

De voorzitter : De heer Martens heeft het woord.

De heer Luc Martens : Mevrouw de minister, uit een onderzoek van de verslagen van deze commissie zou blijken dat het probleem van de Sorbonne en de Bologna-verklaring in eerste instantie door de oppositie aan de orde is gesteld. Als dat niet was gebeurd, door de heer Vandenbroeke en door ons, dan zou aan dat thema bijzonder weinig aandacht zijn besteed. *(Opmerkingen van de heer Ludo Sannen)*

Mijnheer Sannen, ik weet meestal vrij goed wat ik zeg. We zijn verkozen om in het parlement ons werk te doen. Dat is wat ik probeer te doen. Als er voor dit thema aandacht is, komt ze meestal van de oppositie, die het aan de orde stelt in haar vragen om uitleg en interpellaties, en door middel van haar moties in de plenaire vergadering.

Mevrouw de minister, in uw antwoord spreekt u vooral in de futurum simplex, terwijl ik het liever zou horen in de futurum exactum. Er moet veel gebeuren, en u geeft het kader daarvoor aan, maar er blijft nog onvoorstelbaar veel te doen. De heer Vandenbroeke zegt dat Nederland 33 lengtes voorsprong heeft, maar ik vrees dat het nog veel meer is.

De waarheid is dat we vandaag tegelijk te traag en te snel zijn. Er is een akkoord afgesloten op het einde van de vorige regeerperiode. Vandaag is dat nog steeds niet gehonoreerd. In het veld woeden er tal van discussies. We proberen daarin tussen te komen, ieder op zijn eigen manier. Ondertussen mist de sector een duidelijk wettelijk kader. Er is

alleen de discussie. Het kader ontstaat pas wanneer het parlement daar zijn akkoord aan zal gegeven hebben, desnoods meerderheid versus minderheid. Dat betekent echter dat we ons dan al ruim in het voorjaar zullen bevinden. Dit is geen goede zaak.

De sector tast ondertussen voortdurend mogelijkheden af, en tracht nieuwe perspectieven te ontwikkelen juist omdat hij zich interesseert in alles wat beweegt. Dit vergt antwoorden, ongeacht of het gaat om de lerarenopleidingen, om de studiefinanciering, om de problematiek van het onderwijs sociale promotie of om wat dan ook. Omdat het kader ontbreekt, dringt de nood aan antwoorden. Ondertussen krijgen we verhalen in de pers waarin ideetjes geventileerd worden. Vandaag is wat in de pers staat, soms belangrijker dan wat op het decreetgevend vlak gebeurt. We zijn te traag én we zijn te snel. We dreigen met andere woorden tussen schip en wal terecht te komen en niet te doen wat we eigenlijk zouden moeten doen.

De voorzitter : De heer Vandenbroeke heeft het woord.

De heer Chris Vandenbroeke : Mijnheer Martens heeft het over te traag én te snel. Te traag omdat het niet gedragen wordt, te snel omdat men improvisaties uitvoert. Wat mij bijzonder dwars zit, is dat de meerderheid bewust voor communicatiestoornissen gezorgd heeft.

Ik ken goed het verleden vanuit de partij waaruit ik afkomstig ben, zijnde de Volksunie. Die partij is altijd door het leven gegaan als een onderwijspartij. De opvolger van de Volksunie, de N-VA, doet dit niet anders. Dit betekent dat de N-VA 200 procent – dus geen 100 procent – achter het structuurdecreet staat. Dit is immers de toekomst, dit is immers de 21ste eeuw. Het moet dan wel een goed decreet zijn. Daarom willen we vanuit de oppositie een constructieve bijdrage leveren. We wijzen onze collega's uit de meerderheid erop dat ze dit 'in a hurry' met improvisaties aan het doordrukken zijn. Het is nog prematuur, we zijn er nog lang niet.

Mijnheer Sannen, er is inderdaad ooit een hoorzitting geweest. Die handelde echter enkel over het taalgebruik, een gevoelig thema. Over wat het structuurdecreet ten gronde moet inhouden, is echter nog geen hoorzitting gehouden. Een voorbereiding ten gronde is er dus nog niet geweest. Jullie zijn dan verrast dat er een steekspel in de pers wordt gevoerd.

Als die 139 eminente academici op die manier reageren, dan moet er toch iets aan de hand zijn. Het

Vandenbroeke

zijn toch geen wereldvreemde wezens. Bij mijn weten hebben zij het allerbeste voor met de voorbereiding van Vlaanderen, maar ze hebben geen inspraak. Ze weten nauwelijks waarover het gaat? Als zij het niet weten, wat dan met het veld en met de rest van Vlaanderen, zijnde 6 miljoen inwoners? (*Opmerkingen van de heer Gilbert Van Baelen*)

Het gaat hier over de toekomst van Vlaanderen. Als wij dan een constructieve oppositie voeren, zit u op uw paard en kruipt u in de gordijnen! Wat wilt u nu eigenlijk? Dat we vanuit de oppositie komen applaudisseren? Die 139 zijn terecht in hun pen gekropen vermits er geen inspraak is.

Mijnheer Sannen, de VVS heeft de kritische opmerking gemaakt dat sommige academici blijkbaar laat wakker geworden zijn. Maar is het geen vreemde kronkel dat de VVS ook al anderhalf jaar geleden heeft gezegd kwaliteit te willen. De VVS verklaarde niet beducht te zijn voor een studieduurverlenging. Dat mocht hier blijkbaar niet besproken worden. Was dat misschien om financiële redenen? Dat kan geen argument zijn. Als men de toekomst voorbereidt, dan moet men de homo economicus en de ernst laten spreken in plaats van de homo ludens.

Mevrouw de minister, in uw antwoord hebt u het over 3 jaar studie, civiel recht, enzovoort. Dat moet allemaal toekomstgericht geïnterpreteerd worden. De troef van de hogescholen en van de universiteiten ten opzichte van bepaalde buurlanden was dat wij een libellé hadden waarbij de studieduur vrij strak bepaald werd. Binnen die tijdslimiet kon men licentiaat worden. Het probleem was echter dat de studieduur in sommige buurlanden veel langer was.

De VRWB is niet de eerste de beste instelling. De VRWB bracht in een advies een eminente kritiek uit op het structuurdecreet waarover de regering zich buigt. Het parlement heeft dat nog nooit ten gronde kunnen bespreken.

Wat de gevoerde briefwisseling over de GATS-akkoorden betreft, wil ik het briefgeheim natuurlijk respecteren. Het zou ons echter een plezier doen als we een synthese kunnen ontvangen.

De voorzitter : Minister Vanderpoorten heeft het woord.

Minister Marleen Vanderpoorten : Wat dat laatste betreft, zullen we het nodige doen. Ik heb er evenmin problemen mee dat men hoorzittingen organiseert.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Luc Martens tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de uitstapregeling in het onderwijs voor min-50-jarigen

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Martens tot mevrouw Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de uitstapregeling in het onderwijs voor min-50-jarigen.

De heer Martens heeft het woord.

De heer Luc Martens : Mijnheer de voorzitter, ik heb een informatieve vraag. Er is heibel geweest over de uitstapregeling. De minister heeft toen aan de sector een regeling opgedrongen die, eufemistisch uitgedrukt, weinig enthousiasme heeft opgeroepen. Een jaar later heeft het veld daar nog altijd problemen mee.

Men had er zich toe verbonden om oplossingen te zoeken voor de problemen van diegenen die vandaag nog niet voor een 55-plusregeling in aanmerking komen. De pers meldt dat men opnieuw rond de tafel zit. Dat gebeurt informeel, maar toch duidelijk zichtbaar. Ik had daarom graag vernomen hoe het overleg met de vakbonden verloopt. Welke alternatieven liggen ter tafel om aan de onderwijsmensen toch een interessant eindeloopbaanspectief te geven? Hoe zit het in dat verband met de mensen die vandaag nog geen 50 jaar zijn?

Ik heb nog een andere vraag over de bestaande regeling. Ik ben geboren in 1947, maar ik ben afgestudeerd met mensen die in 1945 of 1946 zijn geboren. Toen ik mijn carrière begon, ben ik daarvoor gestraft. Als men te jong afstudeerde, verminderde men het loon. Mijn echtgenote is 2,5 jaar ouder dan ik. Ik verdiende toen iets meer dan 11.000 frank, maar zij verdiende 800 frank meer. Die toestand bleef duren tot de leeftijd van 23 jaar. Ik wil het hier niet over mezelf hebben, maar het probleem in het algemeen aankaarten.

Martens

Mensen die vroeg waren afgestudeerd en al lang hebben gewerkt, hebben dikwijls even lang gewerkt als anderen die wel de leeftijdsgrens hebben bereikt. Ook zij moeten van de regeling kunnen genieten. Bij het begin van hun carrière zijn ze al eens gestraft. Het kan toch niet dat ze nu nog eens worden gestraft? Is de minister bereid deze onrechtvaardigheid aan te pakken? Ik weet niet of het over veel mensen gaat. Ik ken er zelf twee. Wellicht gaat het niet om veel mensen, maar het zullen er wellicht toch wel enkele tientallen zijn.

De voorzitter : Minister Vanderpoorten heeft het woord.

Minister Marleen Vanderpoorten : Mijnheer de voorzitter, zoals de heer Martens zelf reeds heeft vermeld, is het gesprek met de vakbonden opnieuw begonnen. Het gemeenschappelijk vakbondsfront maakte haar standpunten kenbaar. De besprekingen zijn hervat met het oog op een oplossing voor twee grote knelpunten die in alle opzichten met elkaar zijn verbonden. Enerzijds is er de uitstapregeling voor de min-50-jarigen, op basis van de opbouw van een spaarkrediet, anderzijds is er de harmonisatie van de verlofstelsels waarin het opnemen van dit spaarkrediet moet kunnen worden ingepast.

Naast deze knelpunten werd naar oplossingen gezocht voor een probleem dat tijdens het eerste gesprek tussen het kabinet en het gemeenschappelijk vakbondsfront naar voren kwam. De oude uitstapregeling voor 55-plussers voorziet niet in de mogelijkheid van deeltijdse tewerkstelling. Men moet volledig uitstappen of helemaal niet uitstappen.

Het nu van toepassing zijnde 'overgangsstelsel voor de 58-plussers' laat toe dat de groep tussen 50 en 54 jaar op gespreide wijze kan uitstappen, al naargelang het krediet dat ze hebben opgebouwd. Dat gebeurt dan weliswaar tegen een lager wachtgeld. Voor hen is het mogelijk om dit krediet deeltijds op te nemen, zelfs boven de leeftijd van 60 jaar. In de groep personeelsleden die zijn geboren vóór 1 september 1947 en die aldus nog kunnen genieten van de oude uitstapregeling 55+ zitten echter nog veel gemotiveerde leerkrachten die zich graag zouden blijven inzetten voor het onderwijs. Voor deze mensen zou een deeltijdse uitstap nieuwe perspectieven openen.

In hoofdzaak gaat het natuurlijk om een oplossing voor de personeelsleden die geboren zijn na 31 augustus 1952, de zogenaamde min-50-jarigen. In de

beleidsnota 2000-2004 en in de beleidsbrief 2001-2002 werd reeds aangekondigd dat er een harmonisatie en vereenvoudiging van de verlofstelsels zou komen. De opbouw van een spaar-, onderbrekings- of uitstapkrediet al naargelang de verkregen periode, maakt een duidelijke carrièreplanning mogelijk. Misschien wordt de uitstapdatum in zo'n systeem minder relevant, zowel voor de werkgever als voor het personeelslid. De modaliteiten voor de opbouw van dit krediet zijn voorwerp van gesprek. Het lijkt me opportuun om niet vooruit te lopen op de onderhandelingen.

Een flexibel loopbaaneinde moet niet noodzakelijk gezien worden als een vermindering van het volume van de opdracht. Functiedifferentiatie is een andere manier om het loopbaaneinde flexibeler en aantrekkelijker te maken. Specifiek gericht op het einde van de loopbaan is het mogelijk om functiedifferentiatie te koppelen aan een soort 'seniorfunctie', waarbij de competenties die eigen zijn aan een grote opgedane ervaring efficiënt kunnen worden aangewend. Denk hier aan het doorgeven van knowhow aan jongere leerkrachten, aanvangsbegeleiding, mentorschap, enzovoort. Functiedifferentiatie kan natuurlijk niet enkel worden gebaseerd op leeftijd, ook de juiste competenties moeten aanwezig zijn. Daarnaast is functiedifferentiatie natuurlijk ook iets dat gedurende de volledige loopbaan moet kunnen.

Dit maakt mee deel uit van de loonstudie die in december zal worden opgeleverd. Daarom zullen de verdere besprekingen in afwachting van de loonstudie eerst worden gevoerd over een mogelijke harmonisatie tussen het overgangsstelsel van TBS. Vervolgens kunnen de besprekingen worden gevoerd over de flexibilisering van de loopbaan, gezien vanuit een opgebouwd spaarkrediet dat via een doorzichtig verlofstelselpakket het beroep nog aantrekkelijker maakt.

Tot slot werd in CAO VI afgesproken dat de onderhandelingen over de verloning – waar mogelijke verlofstelsels deel van uitmaken – in het kader van CAO VII in 2004 zullen worden gevoerd.

De voorzitter : De heer Martens heeft het woord.

De heer Luc Martens : Mevrouw de minister, hoe zult u omgaan met mensen die hetzelfde diploma en een eenzelfde staat van verdienste hebben als collega's uit een eerder geboortjaar? Ze worden nu 'gestraft' omdat ze een of twee jaar te laat zijn geboren.

Minister Marleen Vanderpoorten : Dat maakt deel uit van de besprekingen.

De heer Luc Martens : Er bestaat dus kans dat daar een oplossing voor komt ? Het gaat om een kleine groep.

Minister Marleen Vanderpoorten : We weten dat dit voor sommigen een probleem is en het maakt deel uit van de besprekingen.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Chris Vandenbroeke tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de benedenmaatse deelname van West-Vlaamse jongeren aan het universitair onderwijs

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Vandenbroeke tot mevrouw Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de benedenmaatse deelname van West-Vlaamse jongeren aan het universitair onderwijs.

De heer Vandenbroeke heeft het woord.

De heer Chris Vandenbroeke : Mijnheer de voorzitter, vooraleer ik de vraag begin, wil ik de leden van de meerderheid erop wijzen dat er gelukkig een constructieve oppositie bestaat. In totaal liggen er vandaag 21 vragen om uitleg en interpellaties voor. Twintig daarvan worden vanuit de oppositie aangebracht.

Mevrouw de minister, dames en heren, dit is eigenlijk een provinciale vraag, maar u kent me ondertussen goed genoeg om te weten dat ik geen provincialist ben. Ik probeer naar best vermogen het hoger en universitair onderwijs in te schatten. Ik stel vast dat de provincie West-Vlaanderen laag scoort op het vlak van participatie aan het hoger onderwijs.

Ik beperk me vandaag tot de universiteiten en baseer me op de participatiecoëfficiënten. Wat de voorbije twintig jaar al een feit was, is nog steeds actueel. Ik heb in de schriftelijke versie van mijn vraag de evolutie geschetst sinds 1982. Ik bespaar u de details, maar ga dieper in op de cijfers van vorig academiejaar. Daaruit leer ik dat de gemiddelde participatie voor Vlaanderen 17,1 percent be-

draagt. Voor West-Vlaanderen is dat 15,4 percent. Ik vind dat frappant.

West-Vlaanderen telt 8 arrondissementen. Brugge scoort met een participatie van 20,1 percent als enige arrondissement beter dan het Vlaams gemiddelde. Dit is een degelijke score. U weet dat ik geen provincialist ben, dus zeg ik erbij dat die 20,1 percent voor Brugge nog steeds lager is dan de respectieve gemiddelden voor de arrondissementen Gent, Antwerpen en Leuven.

We kunnen nu nagaan wat er, behalve voor het arrondissement Brugge, in die West-Vlaamse arrondissementen aan de hand is. Wat is er in de provincie aan de hand ? Heeft het misschien te maken met het landelijke karakter ? We kunnen geneigd zijn om in die richting te denken, want in de arrondissementen Diksmuide, Ieper en Tielt is het huilen met de pet op. De cijfers van vorig jaar met betrekking tot de participatiecoëfficiënt van de achttienjarigen zijn 10,7 percent voor Diksmuide, 11,6 percent voor Ieper en 12,7 percent voor Tielt. Het sterk landelijke karakter van bepaalde arrondissementen zou daar misschien de oorzaak van kunnen zijn. Die redenering gaat echter niet op. Het sterk landelijke arrondissement Veurne haalt 15 percent. Laten we even kijken naar de meer verstedelijkte West-Vlaamse arrondissementen Roeselare, Oostende en Kortrijk. Roeselare heeft een percentage van 14,2. Voor Oostende bedraagt het 14,3 en voor Kortrijk 15,5. Kortrijk is dan nog een universiteitsstad en haar percentage ligt onder het Vlaamse gemiddelde. Dit is een situatie die we al zeer lang kennen en die nog steeds acuut en actueel is.

Wat is nu het effect van die ondermaatse participatie ? Hoeveel jongeren perken hun ambities in en verzaken aan universitaire studies ? De West-Vlaamse non-participatie aan universitaire studies is te vertalen in een aantal van 300 tot 400 voldoende getalenteerde jongeren die niet aan het hoger onderwijs participeren.

Mevrouw de minister, we zijn de toekomst van het onderwijs aan het voorbereiden. Ik heb dan ook enkele vragen voor u naar aanleiding van de toestand in West-Vlaanderen. Kan de herstructurering van het tertiaire landschap, waaraan wordt gewerkt naar aanleiding van de Bologna-akkoorden, worden aangegrepen om de ondermaatse West-Vlaamse participatiegraad in het universitair onderwijs in positieve zin om te buigen ? Kan een aanpassing en/of uitbreiding van de opleidingsmogelijkheden aan de Kulak worden aangegrepen om, eventueel in samenspraak met de hogescholen, bepaalde opleidingen te herzien en eventueel uit te breiden ? Is

Vandenbroeke

het juist dat de ondermaatse instroom van West-Vlaamse studenten iets heeft te maken met een ondermaatse studiekeuze, wat zich uiteindelijk vertaalt in een hoger slaagpercentage ?

De voorzitter : De heer Van Baelen heeft het woord.

De heer Gilbert Van Baelen : Mijnheer de voorzitter, ik weet dat er elk jaar cijfers worden verzameld per administratief arrondissement. Misschien kan de minister die bezorgen. Het gaat niet om een specifiek West-Vlaams probleem. In Limburg is de participatiegraad in het universitair onderwijs voor de opleidingen die niet zijn verbonden aan het LUC, ook veel lager dan voor de opleidingen die het LUC wel aanbiedt. Dat is een regionale factor die meespeelt en dat betekent dat de mobiliteit van de studenten erg klein is.

Ik zou graag cijfers hebben over de participatiegraad in het hoger onderwijs in het algemeen en in de opleidingen die uit 2 cycli bestaan in het bijzonder. In het BA/MA-verhaal zullen die 2 cycli een andere betekenis krijgen.

In de kranten lees ik dat er heel wat extra studenten zijn voor de hogescholen. Ik lees daarin ook dat van die 100.000 drie vierde in een opleiding van een cyclus zit en een vierde in een opleiding van twee cycli. Als ik dat aantal bij de universiteitsstudenten tel, ben ik minder verontrust, want dan kom ik plotseling bij 75.000/75.000 terecht, als we toch die twee cycli optrekken tot hetzelfde masterniveau van de universitaire opleidingen.

Wat me wel een beetje verbaast – en ook daarover kunnen cijfers misschien uitsluitsel geven – is dat het aantal inschrijvingen aan de universiteiten reeds jarenlang stabiliseert, terwijl alleen in het hoger onderwijs een gigantische toename wordt vastgesteld.

De heer Luc Martens : Ik ben blij met de vraag van de heer Vandenbroeke. Ze sluit trouwens aan bij het overleg dat over de partijgrenzen heen werd gevoerd op initiatief van de gouverneur van West-Vlaanderen. Hij uitte, samen met de directies, zijn bezorgdheid over die onderparticipatie. De heer Van Baelen heeft ook al aangegeven dat er een correlatie is. Dat is niet de enige verklaring, er zijn vele verklaringen, die niet allemaal eenduidig zijn. Voor de Kulak is er een andere verklaring dan voor Oostende of Roeselare.

Er is dus zeker een correlatie tussen het aanbod en de participatie. Eigenlijk zou het structuurdecreet de kans moeten geven om dit in alle openheid te benaderen. Ik pleit hier sterk voor, omdat men dit in Limburg en Antwerpen als een soort verworvenheid uit het verleden beschouwt. Voor mij is het dus evident dat dit voor alle provincies moet gelden. Ik zie dus niet in waarom West-Vlaanderen, gegeven de objectieve parameter van de participatie, in dit debat ook niet haar plaats zou kunnen krijgen.

Ik zou de minister dan ook de volgende vraag willen stellen. In welke mate bent u bereid om ook op dit vlak, naar aanleiding van het structuurdecreet, een en ander tegen het licht te houden en na te gaan of er niets kan gebeuren ? Het blijkt bijvoorbeeld dat, waar men een aantal nieuwe, toekomstgerichte programma's aanbiedt op het niveau van de hogescholen, mensen worden aangetrokken uit andere provincies. Met andere woorden : het provincialisme wordt hier niet gekoesterd, nee, net omwille van het interessante aanbod komt men hiernaartoe vanuit andere provincies. Dat is een goede ontwikkeling.

Ik zou graag hebben dat men dit op een open manier benadert, want niet iedereen doet dat. Ik hoor namelijk wel eens geruchten over een federale eminentie, die zich als een soort homo universalis overal in mengt en vindt dat hij de belangen van een bepaalde universiteit zo hard moet verdedigen dat zich op andere vlakken niets zou mogen ontwikkelen. Ik kan me dat moeilijk inbeelden, dat zijn misschien roddels, daarom wil ik hier niet verder op ingaan. Het getuigt van kwade wil dat men zoiets zou durven denken. Ik neem dus aan dat dit niet waar is en dat u dat ook ontkent. In elk geval lijkt het mij nogal belangrijk de moed te hebben om samen met het structuurdecreet ook het hele programmaverhaal onder ogen te durven zien.

De voorzitter : De heer Ramon heeft het woord.

De heer Frans Ramon : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, ik wil me bij deze vraag aansluiten, als West-Vlaming die meer dan tien jaar in Limburg heeft gewoond. Ik denk dat we het probleem ook iets ruimer moeten stellen. Participatie van jongeren is sowieso belangrijk, en zeker participatie aan hoger onderwijs. Ik sluit me aan bij de vraag van de heer Van Baelen om toch eens cijfers te krijgen over die participatie in het algemeen. Die cijfers bestaan en kunnen volgens mij gemakkelijk worden samengebracht.

Ramon

We vinden de participatie van jongeren aan hoger onderwijs erg belangrijk en we stellen vast dat er op dat vlak inderdaad wat schort in West-Vlaanderen. Men noemt het een historische achterstand. Ook de mensen die hebben nagedacht over die opleidingen spreken over een historische achterstand. Ik vind het dus erg belangrijk dat de hogescholen rond de tafel gaan zitten en tot een voorstel komen, in dit geval samen met de Kulak. Ik vind het dus zeer waardevol dat men vanuit het veld een voorstel doet en ook ons politici vraagt om hierover na te denken en na te gaan wat mogelijk is als we het hebben over het structuurdecreet.

De hogescholen doen dus een voorstel, en dat is belangrijk. Ze hebben ook de klemtoon gelegd op het innovatieve aspect, en dat is ook zeer belangrijk. Als men in West-Vlaanderen een aantal nieuwe opleidingen kan aanbieden die voor alle jongeren in Vlaanderen belangrijk zijn, dan vind ik dat een goed voorstel. Daarom vind ik de tweede vraag van de heer Vandenbroeke erg belangrijk en ben ik ook benieuwd naar het antwoord van de minister.

De heer Gilbert Van Baelen : Ik wil niet in de val van de heer Martens trappen : ik ben niet bereid om te praten over het aanbod als de accreditering nog niet achter de rug is. Ik wil hier heel duidelijk in zijn.

De heer Luc Martens : Dus ook niet over Limburg en Antwerpen ?

De heer Gilbert Van Baelen : Neen, ik heb het over de hogescholen en hun verzuchtingen. Ik denk dat het nuttig is om de accreditering af te wachten. We hebben hierover al eens gedebatteerd. De vraag is of we straks niet in een nieuw hogeronderwijslandschap terechtkomen, met daarin wat we ooit samen in een werktitel 'postsecundaire volwasseneneducatie' hebben genoemd. Ik bedoel hiermee het volgende. We stellen allemaal kwaliteit voorop. Laat ons die accreditering afwachten vooraleer we opnieuw het debat openen over het aanbod.

De voorzitter : Ook ik wil hierover als Bruggeling iets zeggen. Ik sluit me aan bij de uiteenzettingen van een aantal collega's. Die achterstand in West-Vlaanderen ligt zeer gevoelig, zeker wat de participatie in het hoger onderwijs betreft.

We vragen uiteraard geen wonderen. We eisen niet dat alles wat wordt gevraagd, onmiddellijk wordt gerealiseerd. We stellen echter vast dat de deuren worden gesloten voor onze suggesties en onze vra-

gen. De Vlhora heeft bijvoorbeeld de deur gesloten. Ik hoop dat het parlement de deuren opnieuw opent en dat wij getuigen van een open geest en karakter en het debat met wetenschappelijke cijfers aangaan. Dit thema ligt in West-Vlaanderen gevoelig, zelfs over de partijgrenzen heen. Wij zullen het debat te gepasten tijde aangaan.

Minister Vanderpoorten heeft het woord.

Minister Marleen Vanderpoorten : Mijnheer de voorzitter, het voorontwerp van decreet betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen geeft alle universiteiten of alle universitaire vestigingsplaatsen de mogelijkheid bacheloropleidingen aan te bieden. De huidige kandidaatsjaren bedragen, – met uitzondering van de opleidingscyclus van kandidaat-arts -, twee studiejaar of 120 studiepunten, terwijl de bacheloropleidingen een studieomvang van tenminste 180 studiepunten zullen omvatten. In dit decreet is er trouwens niets veranderd wat de onderwijsbevoegdheden van de hogeronderwijsinstellingen betreft. Door de fusie vormt Antwerpen hier de enige uitzondering op.

Het gevolg is dan ook dat de KUB, het LUC en de Kulak de graad van bachelor zullen kunnen uitreiken voor de opleidingen, waarvoor ze nu reeds de onderwijsbevoegdheid hebben. Concreet betekent dit dus dat de Kulak, als onderdeel van de KUL, de mogelijkheid krijgt volwaardige academische bacheloropleidingen aan te bieden, waarvan de studieomvang ten minste 180 studiepunten bedraagt. De Kulak zal dan ook de graad van bachelor uitreiken in de volgende studiegebieden : wijsbegeerte, taal- en letterkunde, geschiedenis, rechten, wetenschappen, geneeskunde, toegepaste economische wetenschappen en biomedische wetenschappen.

Buiten de mogelijke uitbreiding van de studieduur ligt voor de Kulak de meerwaarde van het structuurdecreet vooral in het feit dat de instelling volwaardige en afgeronde opleidingen zal kunnen aanbieden. Als zij erin slaagt haar kandidaatsopleidingen om te vormen tot volwaardige, innoverende bacheloropleidingen, die een ruime toegang bieden tot masterprogramma's aan de andere universiteiten, ben ik ervan overtuigd dat dit een positieve aantrekkingskracht zal hebben op potentiële studenten uit West-Vlaanderen.

Met het structuurdecreet wens ik in eerste instantie de omvorming van het huidige opleidingsaanbod naar de nieuwe bachelor- en masterstructuur in goede banen te leiden. De academisering van de tweecycli-opleidingen aan de hogescholen speelt

Vanderpoorten

hierbij een grote rol. Uit de gegevens van de databank Tertiair Onderwijs van het departement Onderwijs voor het academiejaar 1999-2000 en 2000-2001, blijkt inderdaad dat de slaagcijfers van de eerstejaarsstudenten uit de provincie West-Vlaanderen hoger liggen dan het gemiddelde slaagcijfer in de eerste kandidatuur. Dit blijkt inderdaad een positieve invloed te hebben op de relatieve participatie van de West-Vlaamse jongeren in de tweede kandidatuur.

Op basis van de beschikbare gegevens, – slechts twee academiejaren – is het evenwel voorbarig om hier conclusies uit te trekken. Interessant is evenwel het OBPWO-project 'Een verkennend onderzoek naar regionale verschillen in studieprestaties in Vlaanderen en de oorzaken ervan'. Dit project gaat in de eerste plaats na of er inderdaad regionale verschillen in schoolprestaties voorkomen en probeert vervolgens een antwoord te formuleren op de vraag waaraan deze gebeurlijke verschillen kunnen worden toegeschreven. Het project, onder leiding van de heer Elchardus, is opgestart in 2002 en resultaten worden verwacht in 2003.

Ik ben graag bereid om in te gaan op de vragen tot meer cijfergegevens. Het zal het debat in positieve zin stofferen zodat wij allemaal dezelfde cijfers kunnen gebruiken. Ik zal ervoor zorgen dat ze aan de leden worden overgemaakt. De discussie over het aanbod zal worden gevoerd op het moment dat het decreet hier voorligt.

De heer Chris Vandenbroeke : Ik dank de minister voor haar antwoord. In het licht van de hervormingen die op ons afkomen, zal er vlug actie moeten worden ondernomen. Ik ben verheugd dat iedereen over de partijgrenzen heen dit pijnpunt in verband met cijfers onderschrijft. Ik durf erop rekenen dat bepaalde denksporen, zoals ze hier zijn voorgelegd, worden onderzocht zodat het aanbod wordt verbreed en de instroom geoptimaliseerd.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Chris Vandenbroeke tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over het inrichten van onderzoeksgeoriënteerde masteropleidingen en de betekenis die eraan moet worden gegeven

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Vandenbroeke tot mevrouw Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over het inrichten van onderzoeksgeoriënteerde masteropleidingen en de betekenis die eraan moet worden gegeven.

De heer Vandenbroeke heeft het woord.

De heer Chris Vandenbroeke : Mevrouw de minister, collega's, de inspiratie voor deze vraag heb ik gehaald bij het VRWB. Tijdens het reces heb ik kennis genomen van het advies van het VRWB inzake de mogelijkheden tot doctoreren en in welke mate dit gefinaliseerd wordt. Wij hebben eveneens een gewaardeerd advies genoteerd in verband met de hinderlijke effecten in de academische wereld. Wij hebben ook het advies gekregen van de VRWB omtrent het voorontwerp van decreet, waarover wij deze namiddag al een hele tijd discussiëren.

Ik vermeld vooral twee elementen, die de VRWB in het voorontwerp van het Bolognadecreet aan de orde stelt. De raad betreurt dat de doctoraatsopleiding, zoals oorspronkelijk was voorzien, uit het ontwerp is geschrapt. Hij oppert de mogelijkheid dat de kans wordt geboden om een onderzoeksgeoriënteerde masteropleiding uit te bouwen.

Er zijn nog steeds zaken onduidelijk. Ik wil dan ook een zeer concrete vraag stellen in verband met deze masteropleiding. Mevrouw de minister, er is vanalles over verteld. Vorige week in de commissie hebben we ons bij een interpellatie en twee vragen noodgedwongen moeten onthouden, want u kwam met een nieuw denkspoor voor de masteropleiding. Over de masteropleiding van educatieve aard, en dus over de inpassing van de aggregaatsopleiding, blijft u bij uw stelling dat het een professionele titel is. Ik wil u een concreet dossier voorleggen, name-

Vandenbroeke

lijk de opleiding in de archivistiek. Tot op vandaag is dat een voortgezette academische opleiding, waarvan we aannemen dat ze na verloop van tijd kan indalen, zoals u het noemt, in de masteropleiding. Ik ga er althans van uit dat dit de filosofie is van het structuurdecreet. Dat zou dus een onderzoeksgeoriënteerde masteropleiding kunnen zijn. De VRWB dringt daarop aan. Een andere vraag is of de opleiding in de archivistiek leidt tot een professionele titel van archivaris. Of kan men master in de archivistiek worden ?

De voorzitter : Minister Vanderpoorten heeft het woord.

Minister Marleen Vanderpoorten : Mijnheer de voorzitter, collega's, met het decreet van 12 juni 1991 betreffende de universiteiten in de Vlaamse Gemeenschap werd de notie en het concept van de doctoraatsopleidingen ingevoerd in het Vlaams universitair onderwijs. De hoofdbedoeling van dit decreet was de doctorandi naast de voorbereiding van het doctoraatsproefschrift, wat de kern van de doctoraatsvoorbereiding is en blijft, ook een meer formele opleiding aan te bieden.

Uit een studie uitgevoerd in opdracht van de VRWB, Wetenschappers en de arbeidsmarkt, was namelijk gebleken dat de gepromoveerden die in het bedrijfsleven terechtkomen, een tekort aan algemene vaardigheden hadden. De doctorandi zouden dus door het aanbieden van een formele opleiding beter worden voorbereid op een beroeps-carrière buiten de academische wereld. Ze zouden zo de algemene vaardigheden verwerven die ze voordien misten. Het gaat om mondelinge en schriftelijke communicatievaardigheden, leiderschapskwaliteiten, stressbestendigheid, management van projecten, enzovoort.

De doctoraatsopleiding zelf is gespreid over de hele periode van de voorbereiding van het doctoraatsproefschrift. Alle universiteiten hebben het concept van de doctoraatsopleiding uitgewerkt. Die uitwerking verschilt trouwens van discipline tot discipline.

Uit gesprekken met de instellingen blijkt evenwel dat de organisatie van een doctoraatsopleiding volgens het patroon van een licentiaats- of ingenieursopleiding, waarbij de omvang wordt uitgedrukt in studiepunten, eigenlijk problematisch is. Daarom is het concept van de doctoraatsopleiding als een ge-

structureerde opleiding niet meer opgenomen in het voorontwerp van structuurdecreet.

In een Toelichting is duidelijk gesteld dat het schrappen van de doctoraatsopleiding als formele opleiding de aandacht van de universiteiten voor de vorming van jonge vorsers niet mag doen verdwijnen. De vorming van vorsers tijdens en na de voorbereiding van een proefschrift is een van de kerntaken van een researchuniversity. Promovendi moeten de gelegenheid hebben zich voor te bereiden op een carrière buiten de academische wereld. De universiteiten kunnen in hun onderwijsreglement met betrekking tot de voorbereiding van het doctoraatsproefschrift opnemen dat een vorm van doctoraatsopleiding deel uitmaakt van de voorbereiding van het doctoraatsproefschrift. Desgevallend kunnen ze deze doctoraatsopleiding bekronen met een postgraduaatsgetuigschrift.

Ik kan nu niet beoordelen of een bepaalde opleiding eerder beroepsgericht, eerder maatschappijgericht of eerder onderzoeksgeoriënteerd is. Het debat over de zin en de organisatie van onderzoeksgerichte mastersopleidingen mag niet worden gedetermineerd door één of twee casussen. Daarover moet in de academische wereld een inhoudelijke discussie worden gevoerd.

De afschaffing van de doctoraatsopleiding als formele opleiding en de internationale ontwikkelingen zijn elementen die in het debat over onderzoeksgerichte masteropleidingen kunnen worden besproken. De kwestie van de onderzoeksmasters is gekoppeld aan de studieduur van de masteropleidingen in het algemeen. Het debat daarover is aan de gang.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

– *De heer Gilbert Vanleenhove treedt als voorzitter op.*

Vraag om uitleg van de heer Chris Vandenbroeke tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de verschillen inzake studenteninstroom aan de universiteiten en hogescholen

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Vandenbroeke tot mevrouw Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vor-

Voorzitter

ming, over de verschillen inzake studenteninstroom aan de universiteiten en hogescholen.

De heer Vandenbroeke heeft het woord.

De heer Chris Vandenbroeke : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, ik heb de instroom van studenten in het tertiair onderwijs bestudeerd voor een vijftal jaren : 1985, 1990, 1995, 2000 en 2001. Cijfertaal is echter één zaak. Wie de techniek van het visualiseren beheerst zal echter bevestigen dat de gegevens ten volle tot uitdrukking kunnen worden gebracht door middel van een degelijke grafiek. Ik heb u daarom een tabel bezorgd, die weergeeft wat er gebeurt op het vlak van de instroom van studenten.

Om een objectieve parameter te hanteren kijk ik naar wat de achttienjarigen doen. In welke mate gaan ze naar de universiteit, en in welke mate naar het HOBU ? Wat is de totale participatie aan het tertiair onderwijs ? Wat is ten slotte het aandeel van de universiteiten in het totaal ?

Dit is een vraagstelling die net voor de pauze ook even werd aangehaald door de heer Van Baelen. Hij wees reeds op de differentiaties die zich aan het aftekenen zijn op het vlak van de participatie van onze 18-jarigen in de richting van de universiteiten of van het HOBU.

Een eerste vaststelling is dat we de voorbije 17 jaar bijzonder goed scoren op het vlak van participatie. Als we de universiteiten en de hogescholen samen tellen, bedroeg de participatie in het tertiaire in 1985 34 procent. In het vorige academiejaar lag die participatie op ruim 50 procent. Een tweede vaststelling is dat de participatie in het HOBU drie kwart voor het korte type bedraagt, met een bijkomende vaststelling dat zich daarbij een sterke vrouwelijking voordoet. Voor het lange type bedraagt die participatie één kwart. De voorbije 17 jaar is de participatie in het HOBU met 65 procent gestegen. Bij hantering van hetzelfde criterium ligt die stijging in de universiteiten op 33 procent.

Uit de grafiek die ik bij mijn vraag gevoegd heb, blijkt dat er in de loop van de jaren tachtig en in het begin van de jaren negentig een parallel circuit was in die zin dat de instroom aan de universiteiten en aan de hogescholen van beide types ongeveer evenwaardig was. In de laatste 6 jaar blijkt er zich evenwel een distorsie voor te doen, in die zin dat

de instroom aan de universiteiten zich stabiliseert en zelfs afneemt, terwijl de instroom aan de hogescholen verder blijft stijgen.

Het aandeel in de totale massa van het tertiair onderwijs van de universiteitsstudenten – in het midden van de jaren tachtig een kleine 40 procent -, is vorig jaar teruggevallen tot amper 30 procent. Dit houdt dus in dat voor onze 18-jarigen het 'plus est en vous' van Gruuthuuse niet langer geldt. Ze volgen zelfs niet meer het gezegde 'mik hoger dan het doel, de pijl zakt bij het vliegen'. Ze zijn nu al 6 jaar bezig met lager dan het doel te mikken en mikken minder op de meest ambitieuze opleidingen.

We geven het civiel recht aan de bachelor, de kandidaat van vandaag en de meester van straks als het structuurdecreet ingaat. Dit laat toe dat men na 3 jaar studie kan stoppen. Als ik dan in de kranten lees wat de universiteiten al mogen aanbieden in die bacheloropleiding – waarbij ik onder meer denk aan het voorstel van Antwerpen via de mix van talen, cultuur, filosofie en geschiedenis – , dan is dat een variant op de regent van gisteren. Mocht dit spoor verder worden doorgetrokken waardoor een wezenlijk aandeel afstudeert met de titel van bachelor, dan komen we tot een disproportie waarbij het aandeel van de universitair en de lange types in het hoger onderwijs kleiner wordt in de totale participatiecoëfficiënt. Daar zijn we dan fier over omdat dit toch ruim 50 procent bedraagt, maar kwalitatief zijn we aan het inbinden.

Heeft de minister weet van de ongelijkmatige instroom in het tertiair onderwijs met continue groei-cijfers voor de hogescholen naast een dalende participatie – sinds 1995 – aan de universiteiten ? Hoe wordt deze evolutie beoordeeld ? Impliceert dit, globaal beschouwd, een achteruitgang wanneer bij de aanvang van de studies van een manifeste nivelering sprake is ? Werd reeds onderzoek verricht naar de achtergronden van deze evolutie ? Kan deze evolutie nog meer diepgang krijgen door de universiteitsstudenten de mogelijkheid te geven om na 3 jaar als bachelor af te studeren ?

De voorzitter : De heer Van Baelen heeft het woord.

De heer Gilbert Van Baelen : Mijnheer de voorzitter, ik deel niet helemaal de mening van de heer Vandenbroeke. Het bachelor-masterverhaal is niet langer een verhaal van studiejaren maar van studiepunten. Er moet natuurlijk nog veel aan het

Van Baelen

structuurdecreet worden gesleuteld. Ik denk echter dat de studiepunten en de 'credits' het mogelijk maken om de studieloopbaan via modules op te bouwen. Zo belanden we een beetje in de aanpak van het levenslang leren.

Het zou kunnen dat iets meer studenten afhaken na een bacheloropleiding. Ik deel de bezorgdheid van de heer Vandebroeke terzake. We hebben weinig zicht op de uitval van studenten na de kandidaturen. Maar we weten wel zeker dat dit inzake tewerkstellingskansen tot niets of bijna niets leidt. Er moet dus in mogelijkheden worden voorzien om via aanbouwprogramma's de overgang tussen bachelor- en masteropleiding gemakkelijk te maken.

De voorzitter : Minister Vanderpoorten heeft het woord.

Minister Marleen Vanderpoorten : Mijnheer de voorzitter, geachte collega's, ik wens vooraf toch even te wijzen op de hoge participatiegraad in het hoger onderwijs. In Vlaanderen start bijna 60 procent van de betrokken leeftijdsgroep een opleiding in het hoger onderwijs. Dat is, ook in internationaal perspectief bekeken, een belangrijke realisatie.

Aan de universiteiten is het aantal generatiestudenten jaar na jaar toegenomen, en wel tot in het academiejaar 1996-1997. Op 1 februari 1997 noteerde men 14.128 generatiestudenten. Dit zijn er 1.856 meer dan in het academiejaar 1991-1992. Dat is een stijging met 15 procent. Vanaf het academiejaar 1997-1998 vertoonde het aantal generatiestudenten inderdaad een dalende tendens, want er waren nog 12.933 studenten in 2000-2001. Die gestage afname is evenwel gestopt in het academiejaar 2001-2002. Toen kende het aantal generatiestudenten een lichte toename. Alhoewel ik nog niet over de officiële cijfers beschik voor het academiejaar 2002-2003 – de Beperkte Statistische Telling voor het hoger onderwijs heeft 31 oktober als tellingdatum – wijzen de inschrijvingscijfers van de universiteiten opnieuw op een toename van het aantal generatiestudenten.

In het hogescholenonderwijs is sinds de start van het hogescholendecreet het aantal generatiestudenten toegenomen van 25.243 in het academiejaar 1995-1996 tot 26.552 in het academiejaar 2001-2002. Deze stijging is volledig toe te schrijven aan de groeiende instroom in de 1-cyclusopleidingen.

Met deze evoluties voor ogen meen ik dat niet kan worden gesproken van een duidelijke nivellering bij de aanvang van de studies. De recente – weliswaar kleine – toename van het aantal generatiestudenten in het universitair onderwijs staat haaks op zo'n conclusie. Alvorens conclusies te trekken uit de voorgestelde cijfers denk ik dat het aangewezen is de evoluties op te volgen en na te gaan of de trendbreuk die is ingezet in 2001-2002 zich voortzet.

Ik heb geen weet van onderzoek over de achtergronden van deze uiteenlopende evoluties in onderwijsparticipatie. In het licht van de optimalisatie van de overgang van het secundair onderwijs naar het hoger onderwijs wordt wel een OBPWO-onderzoek opgestart over de verbetering van de studiekeuzebekwaamheid van de leerlingen. Een dynamische keuzebegeleiding moet leiden tot een effectieve keuzebekwaamheid.

Wat de toekomst betreft, wens ik op te merken dat het op stapel staande structuurdecreet het uitzicht van het Vlaamse hoger onderwijs zodanig zal veranderen dat momenteel geen prognoses gemaakt kunnen worden van de evoluties van de studentenpopulatie. De invoering van afgeronde bacheloropleidingen aan de universiteiten die – alhoewel hoofdzakelijk gericht op een doorstroming naar een masteropleiding – ook een 'arbeidsmarktrelevantie' hebben, zou studenten kunnen aanzetten om sneller voor een bacheloropleiding te kiezen. Wel bestaat de mogelijkheid dat de verdere uitbouw van bruggen en doorstroombmogelijkheden van professioneel gerichte bacheloropleidingen naar academische opleidingen ertoe leidt dat meer studenten ervoor zullen opteren om te starten in een professioneel georiënteerde bacheloropleiding en eventueel later doorstromen naar een academische opleiding.

Ook het decreet inzake flexibilisering en studie-financiering dat momenteel wordt voorbereid, kan een belangrijke impact hebben op de studiekeuze van toekomstige studenten. In dit aanbouwdecreet wil ik flexibiliteit aanwenden om de opleidingen zo toegankelijk mogelijk te maken, en zo studenten aan te trekken die in het bestaande studiejaarsysteem minder of niet aan hun trekken komen. Daarenboven wil ik erop wijzen dat het keuzegedrag van studenten sterk afhankelijk is van micro-, meso- en macro-elementen, wat toekomstige prognoses onmogelijk of zeer moeilijk maakt. We zullen in elk geval genoeg openheid aan de dag leggen om in alle richtingen een uitweg te kunnen zoeken.

De voorzitter : De heer Vandenbroeke heeft het woord.

De heer Chris Vandenbroeke : Ik dank de minister voor haar antwoord. Het verheugt me dat ze dit dossier op de voet volgt.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Eloi Glorieux tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over initiatieven om kindsoldaten via het onderwijs opnieuw een plaats in de civiele samenleving te bieden

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Glorieux tot mevrouw Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over initiatieven om kindsoldaten via het onderwijs opnieuw een plaats in de civiele samenleving te bieden.

De heer Glorieux heeft het woord.

De heer Eloi Glorieux : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, geachte collega's, ik verontschuldigd me dat ik als niet-commissielid hier kom binnenwaaien terwijl u een erg drukke agenda afwerkt. Het gaat over een thema waarvan ik veronderstel dat het niet helemaal aansluit bij de onderwerpen die u hier doorgaans bespreekt.

Naar goede gewoonte heeft van 27 september 2002 tot 6 oktober 2002 de Vlaamse Vredesweek plaatsgevonden. Het thema van deze editie was : 'Presenteer kindsoldaten een toekomst zonder geweer'. Wereldwijd vechten momenteel meer dan 300.000 kinderen actief mee in gewapende conflicten. Het toenemend gebruik van deze jongens en meisjes is een van de meest gruwelijke en cynische aspecten van de moderne oorlogvoering. De inlijving in gewapende milities stelt de kinderen bloot aan allerlei misdrijven en misbruiken. Niet elke kindsoldaat heeft een wapen in de hand. Velen worden ingelijfd om het kamp, de uitrusting of de wapens te poetsen, om wacht te lopen of om spionageopdrachten te vervullen. In veel gevallen dienen ze tevens als seks-slaven voor de volwassen strijders.

De meerderheid der kindsoldaten zijn adolescenten. De rekrutering begint evenwel al vanaf de leeftijd van 10 jaar of zelfs nog jonger. De inlijving gebeurt vaak door middel van ontvoeringen. Heel

wat kinderen stappen echter zelf naar de milities omdat ze daar tenminste iets te eten krijgen. Dit betekent dat ze door de sociale en de economische omstandigheden in de handen van gewapende milities worden gedreven. Hun rechten als kind worden hierbij uiteraard systematisch genegeerd. Een kind dat het geluk heeft een militie te verlaten, is psychisch totaal ontredderd. Bovendien heeft het een referentiekader meegekregen dat niet bij iemand van die leeftijd past. Heel wat kinderen blijven bij de milities omdat ze nergens een aangepast toekomstperspectief vinden. De praktijk wijst uit dat het aanbieden van onderwijs aan gewezen kindsoldaten bijdraagt tot het creëren van een hoopvol toekomstperspectief in de civiele samenleving. Dit aanbod draagt tevens bij tot het weghouden van kinderen uit al deze legers.

De verenigingen die de Vlaamse Vredesweek organiseren, vragen de verschillende regeringen in dit land om een voortrekkersrol te spelen in de strijd tegen kindsoldaten. Deze verenigingen vinden dat de overheid initiatieven dient te nemen die tot het ontslag van kindsoldaten uit krijgsmacht leiden en die een normale ontwikkeling van hun persoonlijkheid mogelijk maken. Het aanbieden van onderwijs wordt in dit verband als een probaat middel aanzien.

Ik besef maar al te goed dat deze vraag om uitleg aan een Vlaams minister van Onderwijs misschien niet erg relevant is. Toch vraag ik me af of de minister binnen het horizontaal ontwikkelings-samenwerkingsbeleid of binnen een ander kader initiatieven mogelijk acht die kunnen bijdragen tot het onttrekken van kindsoldaten aan de milities. Mijns inziens is deze problematiek belangrijk genoeg om deze denkoefening te maken. We moeten alle mogelijke middelen inzetten om tegen dergelijke wan-toestanden op te treden.

De voorzitter : Minister Vanderpoorten heeft het woord.

Minister Marleen Vanderpoorten : Mijnheer de voorzitter, ik begrijp de bezorgdheid van de heer Glorieux om het toenemend aantal kindsoldaten. Ik veronderstel dat iedereen hier die bezorgdheid deelt.

Het betreft hier niet enkel een schending van de rechten van het individuele kind. Dit is duidelijk een breder maatschappelijk probleem. We mogen immers niet vergeten dat de basis van toekomstige rollen- en waardenpatronen tijdens de kindertijd en de adolescentie wordt gelegd. Geen of een beperkte toegang tot het onderwijs is een van de fac-

Vanderpoorten

toren die de kans op rekrutering van een kind verhogen. Rekrutering is bovendien meestal klassegebonden. Net als de toegang tot het onderwijs, wordt de rekrutering door de sociale, economische en culturele situatie van het kind bepaald. Wie het fenomeen wil bestrijden, moet de concrete oorzaken vinden en de volledige context aan het licht brengen.

Binnen mijn bevoegdheidsdomein zie ik weinig mogelijkheden om een initiatief te nemen. De heer Glorieux wil de kinderen aan de milities helpen onttrekken. Het betreft hier kinderen die reeds deel uitmaken van een buitenlands leger. Als Vlaams minister van Onderwijs ben ik hiervoor uiteraard niet bevoegd.

De ondersteuning van het onderwijs in de betrokken landen zou de rekrutering van kinderen kunnen voorkomen en zou gewezen kindsoldaten een kans op een normale ontwikkeling kunnen bieden. Kindsoldaten komen evenwel voor in heel wat landen, verspreid over alle continenten. Binnen mijn bevoegdheidsdomein voer ik de bilaterale samenwerkingssakkoorden met een beperkt aantal prioritaire landen inzake de ondersteuning van het onderwijs uit. Gezien de brede verspreiding en de diepe wortels van het probleem van de kindsoldaten lijkt het me niet nuttig slechts in een beperkt aantal landen op te treden. Bovendien kan ik enkel op concrete vragen van de betrokken landen reageren. Om die redenen zie ik meer heil in een globale aanpak op het niveau van de multilaterale ontwikkelingssamenwerking.

België onderschrijft de doelstellingen die de Unesco in het kader van de wereldverklaring 'Onderwijs voor allen' heeft ontwikkeld. Een van deze doelstellingen is het verzekeren van kwalitatief onderwijs voor alle kinderen tegen 2015. De toegang tot het onderwijs biedt kinderen toekomstmogelijkheden. Op die manier wordt ook de kans kleiner dat ze zich aansluiten of laten aansluiten bij een gewapende militie. België heeft het facultatief protocol bij het Verdrag van de Rechten van het Kind geratificeerd. Dit protocol verbiedt het inzetten van kinderen jonger dan 18 jaar in gevechten en verbindt strenge voorwaarden aan het rekruteren van kinderen voor legers en gewapende troepen.

Hoewel ik sympathie heb voor de gestelde vragen, vrees ik dat ik weinig concrete stappen kan zetten.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Pieter Huybrechts tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over het stopzetten van het PC/KD-project

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Huybrechts tot mevrouw Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over het stopzetten van het PC/KD-project.

De heer Huybrechts heeft het woord.

De heer Pieter Huybrechts : Mevrouw de minister, u maakte tijdens de voorstelling van de onderwijsbegroting 2003 bekend dat het PC/KD-project wordt afgeschaft omdat de doelstelling is gehaald, namelijk één computer per 10 leerlingen.

Secretaris-generaal Beatrijs Pletinck van het Vlaams Verbond voor het Katholiek Basisonderwijs is het daar helemaal niet mee eens. Uit een enquête bij meer dan 500 ICT-coördinatoren zou blijken dat er in het basisonderwijs maar één computer per 18 leerlingen beschikbaar is. Wie heeft er gelijk ?

Mevrouw de minister, waarop baseert u zich om te beweren dat de doelstelling van het PC/KD-project is behaald ? Mocht worden aangetoond dat de doelstelling niet is gehaald, zult u het PC/KD-project verder subsidiëren ?

De voorzitter : De heer Martens heeft het woord.

De heer Luc Martens : Mevrouw de minister, enerzijds is er behoefte aan een goede en doordachte ondersteuning, anderzijds worden scholen bijna onaanvaardig geconfronteerd met de stopzetting van toewijzing van middelen. De wijziging van de bestemming is voor veel scholen onaangenaam, want hun beleid wordt er eenzijdig door doorkruist.

De voorzitter : Minister Vanderpoorten heeft het woord.

Mevrouw Marleen Vanderpoorten : Mijnheer de voorzitter, dames en heren, ik baseer me op een studie die de KUL in mijn opdracht heeft uitgevoerd. Het instrument is een rapporteringsformulier dat door het departement Onderwijs werd ontwikkeld. Het gaat om de rapportage die de scholen in het kader van de evaluatie van het PC/KD-project moesten invullen. In totaal werden 3242 geldige vragenlijsten verwerkt, zijnde 87 percent van alle scholen, basis- en secundair onderwijs. De studie beschrijft de situatie eind 2001. Als doelstelling werd steeds één PC per 10 leerlingen vooropgesteld.

Ik ga dieper in op de resultaten van de studie. Voor het schooljaar 2000-2001 kan er een significante stijging worden vastgesteld voor het basisonderwijs. Een PC wordt er nu gedeeld door 7,7 leerlingen. In het schooljaar 1999-2000 was dit nog door 9,4 leerlingen. Voor het secundair onderwijs wordt geen significante vooruitgang geboekt. Daar wordt 1 PC gemiddeld door 6,7 leerlingen gedeeld.

In het basisonderwijs zijn er significante verschillen tussen de netten en tussen het gewoon en buitengewoon onderwijs. In het gemeenschapsonderwijs moet één PC door 7,1 leerlingen worden gedeeld. Dat is minder dan in het officieel onderwijs, namelijk 8,3 leerlingen en het vrij gesubsidieerd onderwijs, namelijk 7,7 leerlingen. Het buitengewoon onderwijs heeft meer PC's in verhouding tot het aantal leerlingen. Hier moet één PC worden gedeeld door 5 leerlingen. In het gewoon onderwijs is dat door 8,3 leerlingen. Voor het secundair onderwijs wordt er een verschil gevonden tussen scholen van verschillende grootte. In kleine scholen moet één PC door gemiddeld vijf leerlingen worden gedeeld, in een middelgrote school is dit door 7,1 leerlingen en in een grote school door 8,3 leerlingen. Ik zal de studie ter beschikking stellen van de leden van de commissie.

De voorzitter : De heer Huybrechts heeft het woord.

De heer Pieter Huybrechts : Mevrouw de minister, ik kan alleen maar besluiten dat de ene enquête de andere niet is.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Jos De Meyer tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over enkele knelpunten in het beleid inzake volwassenenonderwijs

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer De Meyer tot mevrouw Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over enkele knelpunten in het beleid inzake volwassenenonderwijs.

De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, dames en heren, volwassenenonderwijs is in het kader van het levenslang en levensbreed leren een essentieel onderdeel van het Vlaams onderwijs. Het volwassenenonderwijs met zijn 270.000 cursisten verdient daarom ook onze volle aandacht. Regelmatig worden deze centra inzake de organisatie van hun onderwijs geconfronteerd met allerhande problemen.

Zo werden de centra recent op de hoogte gebracht over de regeling inzake de betaling van het inschrijvingsgeld van de vrijgestelde cursisten voor de referteperiode 1 februari 2001 tot 31 januari 2002. Aangezien het totaal van de ingediende schuldvorderingen 18 percent hoger ligt dan in de vorige referteperiode, zullen in eerste instantie deze schuldvorderingen slechts gedeeltelijk worden uitbetaald. De toegepaste coëfficiënten zijn : 0,78532 voor het gesubsidieerd vrij onderwijs, 0,88528 voor het gemeenschapsonderwijs en 0,87850 voor het gesubsidieerd officieel onderwijs.

Ik verneem dat er ook problemen zijn met de cursistendatabank die niet voldoende wordt opgevolgd. Ik hoor vragen van de centra voor volwassenenonderwijs over de vorig schooljaar aangekondigde gezamenlijke publiciteitscampagne met een nieuw logo vanuit de administratie. Er is ook onduidelijkheid over de structuurschema's voor modulaire opleidingen die volgend schooljaar zullen worden ingevoerd. Het departement zal voor 19 studiegebieden zelf deze schema's bepalen. Dat komt neer op een grondige hervorming van het volwassenenonderwijs. De timing doet wel vragen rijzen over de haalbaarheid en over de betrokkenheid van het veld. De CVO's vinden dat er recent reeds goed gefundeerde modulaire structuurschema's tot stand zijn gekomen op hun initiatief. Ze vragen respect voor de eigenheid van het volwassenenonderwijs.

De Meyer

In het volwassenenonderwijs wordt geklaagd over de administratieve rompslomp en over de werkdruk bij de directies en het administratief personeel, vooral op de plaatsen waar de opleidingen modulair zijn georganiseerd. De centra wensen een verbetering van de randvoorwaarden.

Op welke objectieve gronden wordt een onderscheid gemaakt tussen de centra van het vrij, het gemeenschaps- en het gesubsidieerd officieel onderwijs om de voorschotten op het inschrijvingsgeld te betalen? Hoe verloopt de automatisering van de cursistendatabank? Heeft de minister weet van problemen? Zo ja, welke maatregelen zullen dan worden genomen om die op te lossen? Hoe werd de vorig jaar aangekondigde publiciteitscampagne met het nieuwe logo voor de CVO's gevoerd? In welk budget was daarvoor voorzien? Hoe werd dit budget besteed?

Definitieve structuurschema's zullen vanaf 1 september 2003 worden ingevoerd. De omvang van de vernieuwing doet de vraag rijzen naar een gevarieerde ontwikkeling en implementatie. Moeten alle schema's in de 19 studiegebieden in één keer worden ingevoerd? Zou een meerjarenplan niet beter zijn voor het beleid en voor de centra? Overweegt de minister maatregelen om ook in het volwassenenonderwijs de werkdruk bij de directies te verlichten?

De voorzitter : De heer De Cock heeft het woord.

De heer Dirk De Cock : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, tot voor kort bestond binnen het Onderwijs voor Sociale Promotie enkel de lineaire structuur, wat betekende dat de cursisten zich voor een heel schooljaar inschreven en op het einde een certificaat kregen. Vanuit het departement Onderwijs wordt er nu op aangedrongen om modulaire cursussen te organiseren, om op die manier meer tegemoet te komen aan de veranderende samenleving. Dat kan ik volgen.

Er wordt gezegd dat mensen liever zouden kiezen voor korte overzienbare opleidingen. Het is de bedoeling dat de onderwijsinstellingen meer dan één instapmoment hebben in een schooljaar. Daarbij moeten wel enkele overwegingen in acht worden genomen.

Elk instapmoment is een potentieel uitstapmoment voor mensen die anders misschien wel de hele opleiding zouden doorlopen. Nieuwe instapmomenten betekenen ook meer administratieve taken

voor de secretariaten. De mensen van de secretariaten klagen nu al over de loodzware werklust. De puntenenveloppe zou maar een gedeeltelijke oplossing zijn. Bovendien zal men voor elke cursus met de natte vinger moeten voorspellen wat de mogelijke evolutie in de cursistenpopulatie zal zijn in de loop van het volgende schooljaar. Als er in de loop van een schooljaar een te grote vraag is, dan kan er niet meer worden gesplitst omdat er geen uren meer over zijn. Als er te weinig belangstelling is, is er een teveel aan leerkrachtenuren.

Men vraagt zich af of er wel degelijk een instroom zal zijn in de maand januari voor taalcursussen Duits, Spaans en Italiaans in het avondonderwijs. Voor cursussen Engels en Frans zal er waarschijnlijk wel een instroom zijn, maar voor die andere talen is dat twijfelachtig.

Mij wordt verteld dat als die modulaire structuurschema's worden ingevoerd, een licentiaat die enkel in het avondonderwijs lesgeeft, nooit nog aan een voltijds uurrooster kan geraken. Dat komt omdat er dan met 3 lessen per avond zal worden gewerkt in de plaats van met 4. Dat zou dus ook een probleem zijn. Die licentiaten zouden dan nog in het dagonderwijs moeten gaan werken om een voltijds uurrooster te hebben.

Mevrouw de minister, ik kaart hier maar wat dingen aan, maar ik neem aan dat u niet op alles een pasklaar antwoord hebt. We kunnen er bij de begrotingsbespreking misschien nog even over praten.

De voorzitter : De heer Van Baelen heeft het woord.

De heer Gilbert Van Baelen : Mij is opgevallen dat een derde van de cursisten afhaakt. Ik ben zelf voorzitter van een CVO. Ik zie ook dat heel wat CVO's niet enkel avondonderwijs inrichten, maar ook dagonderwijs. Onze CVO's worden overspoeld door Nederlanders, omwille van de lage kostprijs.

Mevrouw de minister, denkt u eventueel aan een enveloppefinanciering?

De voorzitter : Minister Vanderpoorten heeft het woord.

Minister Marleen Vanderpoorten : Mijnheer de voorzitter, collega's, in het Onderwijs voor Sociale Promotie worden geen werkingstoelagen betaald. De CVO's kunnen hun werkingkosten dekken met het ontvangen inschrijvingsgeld. Er is echter

Vanderpoorten

een behoorlijk aantal cursisten vrijgesteld van het betalen van inschrijvingsgeld.

Om de hierdoor ontstane mindere inkomsten voor de centra te compenseren, betaalt de Vlaamse Gemeenschap aan de besturen van de CVO's na afloop van de referteperiode het minimuminschrijvingsgeld van de tijdens de referteperiode rechtmatig vrijgestelde cursisten. Deze betalingen worden aangerekend op de daartoe in de begroting van de Vlaamse Gemeenschap vastgelegde kredieten.

In de begroting van 2002 waren onder organisatieafdeling 34.20 de volgende kredieten ingeschreven. Voor het gemeenschapsonderwijs basisallocatie 41.11 was dat 1.024.000 euro, voor het gesubsidieerd officieel onderwijs 1.034.000 euro en voor het vrij onderwijs 1.076.000 euro.

Het totaal van de ingediende schuldvorderingen bedroeg voor het gemeenschapsonderwijs 1.156.694 euro, voor het gesubsidieerd officieel onderwijs 1.176.998 euro en voor het gesubsidieerd vrij onderwijs 1.370.128 euro. Dit geeft dan per basisallocatie de volgende dekkingscoëfficiënten : voor het gemeenschapsonderwijs 0,88, voor het gesubsidieerd officieel onderwijs 0,87 en voor het vrij onderwijs 0,78.

Een eerste analyse van de gegevens leert dat in het gesubsidieerd vrij onderwijs het totale bedrag van de ingediende schuldvorderingen tegenover de vorige referteperiode sterker is gestegen dan in het gemeenschapsonderwijs en in het gesubsidieerd officieel onderwijs. Hiervoor een verklaring vinden is natuurlijk niet eenvoudig. Er zijn geen objectieve parameters om een goede inschatting te kunnen maken van de toekomstige evolutie van het aantal vrijstellingen van het inschrijvingsgeld. Hoeveel uitkeringsgerechtigde werklozen zullen bijvoorbeeld een opleiding in een centrum volgen en hoeveel uren zullen zij volgen ?

Dan wil ik het hebben over de cursistendatabank. Een elektronische registratie van een aantal relevante cursistenkenmerken en een elektronische doorzending ervan naar de administratie creëert een win-winsituatie voor zowel de centra als voor de administratie. Centra kunnen met een geautomatiseerde cursistenadministratie niet alleen de administratieve formaliteiten efficiënter laten verlopen, maar zij kunnen ook veel beter aan beleidsplanning doen. De elektronisch doorgezonden cursistenkenmerken stellen de administratie in staat

sneller dan voorheen het lestijdenpakket te berekenen en de inschrijvingsgelden van de vrijgestelde cursisten te betalen.

De overheid heeft ervoor geopteerd om zelf geen softwarepakket te ontwikkelen of te laten ontwikkelen. Enkel de standaarden werden door de overheid vastgelegd. Het stond de centra vrij zelf een softwarepakket te ontwikkelen of een door een softwareleverancier of een ander centrum ontwikkeld pakket aan te schaffen. Het principe van de vrije markt werd op die manier gerespecteerd.

Centra kunnen hun cursistenkenmerken via Edison elektronisch doorzenden naar het departement Onderwijs. De voordelen van Edison zijn legio, maar desondanks maken nog te weinig centra gebruik van deze gratis faciliteit. Een nieuwe informatiecampagne zal centra ertoe aansporen om van Edison gebruik te maken.

Om de centra te helpen bij het kiezen van een goed softwarepakket heeft de afdeling volwassenenonderwijs eind juni een aantal workshops georganiseerd ten behoeve van de centra, waar een aantal softwarepakketten door de ontwerpers werden gedemonstreerd. Dit initiatief werd door de deelnemers naar waarde geschat. Het is echter de verantwoordelijkheid van het bestuur van het centrum om ervoor te zorgen dat het centrum beschikt over zowel degelijke IT-infrastructuur als over gekwalificeerd personeel.

Dan wil ik het hebben over de promotie van het volwassenenonderwijs. Reeds meerdere jaren geeft de afdeling volwassenenonderwijs een brochure uit waarin een overzicht wordt gegeven van het onderwijsaanbod van de centra. De voorbije jaren werd deze brochure uitgegeven in samenwerking met de VDAB en Syntra, zodat het aanbod van deze drie opleidingsverstreckers in de brochure werd verwerkt. Deze brochure is gericht aan de burger, zodat hij weet welke opleiding waar en door wie wordt georganiseerd. Verdere informatie, zoals bijvoorbeeld de inhoud van de opleiding, moet de potentiële cursist bij de organisator van de opleiding inwinnen. De bedoeling van de brochure is de volwasseneneducatie zichtbaar te maken. Ik kan u zeggen dat de brochure zeer gegeerd is, want er zijn veel aanvragen.

In datzelfde kader situeert zich het logo voor het volwassenenonderwijs. Uit de ingediende ontwerpen werd een logo geselecteerd dat onder verschillende vormen – sjabloon, staandertje, gevelplaat, lichtbak – ter beschikking wordt gesteld van de centra. Uiteraard werd ook op de brochure, waar-

Vanderpoorten

van daarnet sprake, het logo afgedrukt. Het logo is een hulpmiddel dat de overheid ter beschikking stelt van de centra om zich herkenbaar te maken. Het staat de centra vrij hier al dan niet gebruik van te maken. Het is thans echter nog te vroeg om een evaluatie te maken van de wijze waarop de centra gebruikmaken of hebben gemaakt van de aangeboden hulpmiddelen.

Tevens werd een affiche ontworpen die aan de centra, de bibliotheken, de gemeentebesturen en de OCMW's ter beschikking werd gesteld. Bij de start van het nieuwe schooljaar werd een publiciteitscampagne gevoerd in een aantal kranten en tijdschriften. Door dit promotiebeleid wordt het volwassenenonderwijs zichtbaar in Vlaanderen. Aanvullend kan elk centrum een eigen promotie- en rekruteringsbeleid voeren. Voor de promotie van het volwassenenonderwijs is in de begroting 2002 een budget van 162.000 euro voorzien. Voor de verschillende daarnet opgesomde initiatieven werd thans reeds 94.810 euro vastgelegd.

Dan wil ik even ingaan op de modulaire structuur. In uitvoering van artikel 14 en 15 van het decreet volwassenenonderwijs wordt door de dienst voor beroepsopleiding en/of de dienst voor onderwijsontwikkeling een nieuwe modulaire structuur uitgewerkt voor 19 studiegebieden. Deze structuur zou op het einde van dit jaar beslissingsklaar zijn, zodat vanaf 1 september 2003 de nieuwe modulaire structuur kan worden ingevoerd. Uiteraard zal in de nodige modaliteiten worden voorzien om centra in staat te stellen deze nieuwe structuur zonder al te grote problemen in te voeren. Deze modaliteiten zullen nog het voorwerp van overleg uitmaken.

Met de vertegenwoordigers van het gemeenschaps- onderwijs en de representatieve verenigingen van inrichtende machten werd afgesproken dat de centra nauw bij de ontwikkeling van de nieuwe modulaire structuur worden betrokken.

De dienst voor beroepsopleiding en de dienst voor onderwijsontwikkeling zijn de trekkers voor de ontwikkeling van de nieuwe modulaire structuur. Zij zullen aan de centra meedelen hoe de centra zullen of kunnen worden betrokken bij de ontwikkeling van de nieuwe modulaire structuur.

De vraagsteller vroeg zich af of een en ander implicaties heeft op de werkdruk voor directies. Het volwassenenonderwijs staat voor twee grote uitdagingen: de invoering van de nieuwe modulaire structuur en de verdere implementatie van de cursistendatabank. Zowel reorganiseren als informatiseren zijn processen die op korte termijn een grote inspanning van alle betrokkenen vragen, en dus zeker ook van de directies van de centra. Op middellange termijn betekenen ze echter een gevoelige verlichting van de taakbelasting van de betrokkenen. De afdeling volwassenenonderwijs stelt echter alles in het werk om de centra in de mate van het mogelijke te ondersteunen en te begeleiden tijdens deze processen. Dit behelst zowel het verstrekken van schriftelijke informatie en het organiseren van infosessies als het organiseren van overleg tussen de verschillende betrokkenen.

Wellicht zullen er bij de begrotingsbespreking nog een aantal elementen van het volwassenenonderwijs aan bod komen. We weten dat de sector ongerust is omdat er ook gesproken wordt over bijkomende hervormingen vooral in het teken van flexibiliseren en inzet van personeel. We zullen hierover een tekst opmaken die rechtstreeks met de betrokkenen kan worden besproken en die naar aanleiding van de begrotingsbespreking hier aan de orde kan worden gesteld. De tekst is ruimer dan alleen de modulaire structuur of de cursistendatabank. Vragen die hier bijkomend zijn gesteld kunnen in dat kader nog aan bod komen.

De voorzitter : De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer : Ik dank de minister voor het antwoord. Ik hoop dat bij de begroting 2003 uiteraard in de nodige financiële middelen wordt voorzien voor de verdere terugbetaling van de inschrijvingsgelden en dat u de nodige voorzorgen neemt voor het volgend schooljaar, rekening houdend met het hoger aantal inschrijvingen van vrijgestelde cursisten.

Ik wil er ook voor pleiten om bij het invoeren van de nieuwe modulaire structuur te werken met een realistische aanpak en met voldoende inspraak en betrokkenheid van de instellingen en directies.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Luc Martens tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over het loonverschil van het onderhoudspersoneel in de verschillende onderwijsnetten

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Martens tot mevrouw Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over het loonverschil van het onderhoudspersoneel in de verschillende onderwijsnetten.

De heer Martens heeft het woord.

De heer Luc Martens : Ik heb een en ander in de pers gelezen over de problematiek van een groep die gemakkelijk wordt vergeten, namelijk het onderhoudspersoneel. Het zijn de mensen die er altijd voor zorgen dat de dingen behoorlijk functioneren en netjes zijn, en ze zijn te pas en te onpas beschikbaar voor alle mogelijke klusjes. Ze zijn niet altijd zeer zichtbaar maar ze zijn wel onmisbaar.

Het statuut van het onderhoudspersoneel in het vrij onderwijs verschilt grondig van dat in het gemeenschapsonderwijs. Dit probleem is aan de orde gekomen bij de behandeling van CAO VI. Toen werd een oplossing in het vooruitzicht gesteld. Recent heb ik uit de pers vernomen dat de kabinetschef namens de minister een delegatie van het ACV heeft ontvangen en een aantal engagementen heeft genomen.

Kunt u kort schetsen waarin de loon- en statutaire verschillen bestaan ? Welke engagementen zijn genomen in CAO VI ? Wat zijn de budgettaire implicaties van die engagementen en in welke mate zijn die in de begroting 2003 al verdisconteerd ?

Er wordt door de kabinetschef verwezen naar een vergelijkende studie. Hij zegt dat alles nog niet zo duidelijk is en een en ander nog op een rijtje moet worden gezet zodat de verschillen juist kunnen worden gedefinieerd. Waar wacht u nog op ? Vanwaar komt de vertraging die blijkbaar is opgelopen ? Wanneer wenst u een akkoord af te sluiten en u te engageren ten aanzien van deze mensen ?

De voorzitter : Minister Vanderpoorten heeft het woord.

Minister Marleen Vanderpoorten : In CAO VI werd vastgelegd dat er een vergelijking zal worden gemaakt tussen de verschillen in bruto jaarverloning, inclusief vakantiegeld, eindejaarspremie en

haard- en standplaatstoelage, tussen de MVD-personeelsleden van het gemeenschapsonderwijs en deze van het officieel en het vrij gesubsidieerd onderwijs. Indien uit deze vergelijking zou blijken dat er een significant verschil inzake verloning bestaat, zullen voor het vastgestelde verschil de noodzakelijke middelen worden gereserveerd in de begrotingen en worden deze ter beschikking gesteld van zodra er in de respectieve bevoegde comités een akkoord wordt afgesloten over de gelijkwaardige verloning ten aanzien van het gemeenschapsonderwijs. Om deze vergelijking te kunnen maken moet je appels met appels en peren met peren kunnen vergelijken. Niet alle ambten en verloningselementen van de openbare sector stemmen immers overeen met de privé-sector. Aangezien in de opeenvolgende CAO's IV, V en VI meerdere maatregelen met betrekking tot het MVD-personeel van het gemeenschapsonderwijs zijn opgenomen, en niet steeds met een limiet- of ingangsdatum, moeten eerst deze maatregelen uitvoering krijgen vooraleer een deugdelijke vergelijking te kunnen maken.

In eerste instantie moet voor het MVD-personeel in het gemeenschapsonderwijs uitvoering worden gegeven aan CAO V waarin wordt gesteld dat een werkgroep zich zal buigen over de actualisering van het geldelijk en administratief statuut van het vast benoemd MVD-personeel. Dit betekent dat deze statuten, die van in de jaren '60 dateren, moeten worden herschreven in het licht van onder meer de huidige ambten en de daaraan gekoppelde weddeschalen binnen deze personeelscategorie. Deze operatie zal eerst gebeuren. Gelijktijdig zal tevens werk worden gemaakt van een andere maatregel uit CAO IV en CAO VI, namelijk de aanpassing aan de verlofregeling naar model van de Vlaamse Gemeenschap, inclusief de regeling van de compensatieverlofdagen en het omstandigheidsverlof voor deze vastbenoemde statutaire MVD-personeelsleden van het gemeenschapsonderwijs. Vervolgens kan uitvoering worden gegeven aan eerstgenoemde maatregel uit CAO VI op basis van een duidelijke matching van zowel de ambten, functiebeschrijvingen, overeenstemmende weddeschalen en verdere componenten van het loon zoals eindejaarstoelage, vakantiegeld, haard- en standplaatsvergoeding en dergelijke meer.

Ten aanzien van de vakbonden is bij een onderhoud op mijn kabinet het engagement aangegaan dat een werkgroep zal worden opgestart omtrent deze problematiek die zijn werkzaamheden zal beëindigen nog voor het einde van dit jaar. Met het beëindigen van de werkzaamheden wordt zeer duidelijk alleen de taak van de overheid bedoeld, na-

Vanderpoorten

melijk bij een significant verschil in de nodige middelen voorzien. Ze zullen echter pas ter beschikking worden gesteld, weliswaar terugwerkend met ingang van 1 september 2002, vanaf het ogenblik dat er in het desbetreffende bevoegd comité een akkoord wordt afgesloten over de gelijkwaardige verloning. Anticiperend op de resultaten van de werkgroep werd op de begroting 2003 reeds 1.016.363 euro ingeschreven.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Luc Martens tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de heroriëntering van het beleid ten aanzien van de topsportscholen

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Martens tot mevrouw Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de heroriëntering van het beleid ten aanzien van de topsportscholen.

De heer Martens heeft het woord.

De heer Luc Martens : Ik heb hier al in de maand mei een vraag over gesteld. Ik heb toen gepeild naar de intenties omtrent een mogelijke reductie. Uit het antwoord bleek dat die mogelijkheid werd overwogen, maar niets was beslist. Intussen hoor ik dat stevig werk wordt gemaakt van reductie. Het is blijkbaar impliciet toch een beslissing geworden. Ik heb een aantal documenten samengebracht, zoals het eindrapport van het interuniversitair onderzoekscentrum sportbeleid over de evaluatie en de werking van de topsportscholen. Ik denk ook aan de evaluatie van de topsportscholen door de subcommissie sport en goedgekeurd door de begeleidingscommissie van het topsportconvenant. Er is de visie op een toekomstig Vlaams topsportbeleid van het Vlaams Overlegplatform. Er is ook een enquête geweest van de sportfederatie, die in de topsportscholen participeren. Het laatste document dat ik onder ogen kreeg, had betrekking op een advies van de subcommissie voor Sport binnen de begeleidingscommissie.

Er wordt dus actief gewerkt en op het terrein is onrust ontstaan. Er zijn een aantal acties ondernomen, waarbij de scholen zich buitenspel geplaatst voelen. Zij zijn niet als actieve partner bij een mo-

gelijke hertekening van het verhaal betrokken. Het zal straks belangrijk zijn te kunnen beschikken over het advies van de subcommissie voor Onderwijs binnen de begeleidingscommissie. Beide adviezen moeten samen worden bekeken op het niveau van de begeleidingscommissie, vooraleer ze als advies aan u worden overgemaakt. Men gaat over tot een reductie en geeft de indruk dat de sportieve motieven doorwegen. Dat besparingen een rol kunnen spelen, komt niet aan de oppervlakte, en de pedagogische motieven zijn eveneens veel minder sterk in het verhaal aanwezig.

Is hetgeen enige maanden geleden nog een overweging was, nu een effectieve beslissing geworden ? Als dit het geval is, welke zijn dan de krachtlijnen van die beslissing ? Welke plannen zijn er en welke timing wordt vooropgesteld ? Welke criteria zal de minister hanteren om tot een reductie te komen ? In welke mate zijn de directies van de inrichtende machten van de vandaag participerende scholen daar actief bij betrokken ?

Op een bepaald moment heb ik gemerkt – in een rapport over de infrastructuur – dat men van een aantal a priori ideeën uitgaat. Men heeft de infrastructuur doorgelicht in de provinciale hoofdsteden, niet in scholen die vandaag een ankerpunt zouden kunnen vormen. In Limburg gaat men er bijvoorbeeld van uit dat het Hasselt moet worden. Deze vaststellingen roepen onrust op en de vraag wordt gesteld hoe alles zal verlopen.

Vandaag zijn de topsportscholen over de diverse netten gespreid. In de voorstelling die ik gezien heb, lijkt het wel of men het geheel wil herleiden tot vijf, met een verankering van vier in een gemeenschapsschool en een in het vrije net. Hoe is de stand van zaken op dit ogenblik ? Mevrouw de minister, hoe zult u dit dossier verder aanpakken ? Hoe zult u voor overleg zorgen ? Welke criteria zult u hanteren om tot een optimalisering en een billijke betrokkenheid van alle partners te komen ?

De voorzitter : Minister Vanderpoorten heeft het woord.

Minister Marleen Vanderpoorten : Zoals u weet, heb ik vroeger reeds opdracht gegeven om een onderzoek op te starten over het rendement van het huidige convenant Topsport en Studie. Alvorens in te gaan op uw concrete vragen, wil ik van deze gelegenheid gebruik maken om u een kort overzicht te geven van de aanpak die tot nu toe is gevolgd. In de periode mei-juni van dit jaar werd het van bij de start snel duidelijk dat het aangewezen was om een tweesparenbeleid te volgen.

Vanderpoorten

Rekening houdend met de gevoeligheden en met de verschillende invalshoeken van waaruit men het probleem kan benaderen, richt het onderzoek zich naar twee doelgroepen : het onderwijs aan de ene kant en de sportfederaties aan de andere. Voor de bevraging van de betrokkenen werd een enquête opgesteld, waarin de huidige toestand werd bevroegd. Er werd tevens gepeild naar de wenselijkheid van een eventuele bijsturing en naar de haalbare mogelijkheden om zo'n bijsturing van het convenant ook effectief te realiseren. Uit deze enquête kwamen verschillende discussiethema's aan de oppervlakte, waarover verder overleg zou worden opgestart.

In de periode juli-augustus-september van dit jaar werd daadwerkelijk begonnen met dit overleg. Om te beginnen werden er verschillende vergaderingen gepland met de vertegenwoordigers van de sportfederaties, en dit onder leiding van de heer Eli-aerts, medewerker van mevrouw Galle van Bloso. Vanuit het kabinet Onderwijs werden vertegenwoordigers van de verschillende koepelorganisaties van inrichtende machten uitgenodigd voor een eerste verkennende startvergadering. Zowel de VVKSO, het gemeenschapsonderwijs, de provincies en de steden en gemeenten waren aanwezig.

Dit is de voorlopige stand van zaken met betrekking tot dit dossier. In deze fase van de onderhandelingen is het uiteraard nog te vroeg om een beslissing te nemen over het al dan niet overgaan tot een reductie van het aantal topsportscholen. Het ligt niet in mijn bedoeling om in deze over één nacht ijs te gaan. Beide overleggroepen bevinden zich nog in een verkennende fase. Na consensus binnen elke groep moet nog worden afgewogen in welke mate beide standpunten verzoenbaar zijn. Ook dit zal nog de nodige discussietijd in beslag nemen. Mijn uitgangspunt is dat er in de eerste plaats een voldoende groot draagvlak moet worden gecreëerd, alvorens over te gaan tot een dergelijke, voor hen toch wel ingrijpende verandering.

Eventuele krachtlijnen en mogelijke criteria worden op dit ogenblik nog onderzocht binnen de discussiegroepen. Hierbij zijn de volgende discussiethema's mogelijk : een uitbreiding van het studieaanbod dat met topsport combineerbaar is ; een uitbreiding van het convenant naar de eerste graad, waarvoor sommigen ook vragende partij zijn ; een netoverschrijdende aanpak en een reductie van het aantal scholen waarin topsportstudierichtingen worden aangeboden. Het oogpunt daarbij is steeds het versterken van de kwaliteit. Men

denkt dat, wanneer een en ander gebundeld is, er zowel op het fysische als het inhoudelijke vlak als wat de randvoorwaarden betreft, een en ander zou kunnen worden versterkt.

De inrichtende machten worden, zoals ik daarnet reeds zei, wel betrokken bij het overleg. Zij hebben op hun beurt uiteraard de vrijheid om al dan niet advies in te winnen bij de directies van de topsportscholen, wat in werkelijkheid ook wel gebeurt. Het uiteindelijke doorhakken van knopen zal door de inrichtende machten gebeuren.

Het netoverschrijdend organiseren van topsportscholen is een van de thema's die, zoals u wellicht hebt kunnen merken, ter discussie voorligt in de beide werkgroepen. Ook hier is er dus nog geen beslissing genomen, wat automatisch impliceert dat er op dit ogenblik evenmin sprake is van een verplichtend karakter. Maar het is uiteraard wel zo dat de discussie wordt gevoerd. Dat sommige zaken zeer gevoelig liggen staat buiten kijf.

De voorzitter : De heer Martens heeft het woord.

De heer Luc Martens : Mevrouw de minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik wil alleen vragen dat u ons zo goed mogelijk op de hoogte zou willen houden van het verloop van dit dossier, zodat we ongelukken kunnen vermijden.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

– *De heer Dirk De Cock treedt als voorzitter op.*

Vraag om uitleg van de heer Gilbert Vanleenhove tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de stand van zaken met betrekking tot het reeds lang aangekondigde netoverstijgende ondersteuningscentrum voor ouders

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Vanleenhove tot mevrouw Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de stand van zaken met betrekking tot het reeds lang aangekondigde netoverstijgende ondersteuningscentrum voor ouders.

De heer Vanleenhove heeft het woord.

De heer Gilbert Vanleenhove : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, mijn vraag zal kort

Vanleenhove

zijn. Dat betekent uiteraard niet dat ik niet hoop op een uitvoerig en concreet antwoord. Naar aanleiding van diverse besprekingen, onder meer naar aanleiding van de begroting, maar ook naar aanleiding van vragen, hebben we het in deze commissie al eens gehad over het netoverstijgende centrum ter ondersteuning van ouders in het schoolgebeuren.

Mevrouw de minister, wat is nu eigenlijk de stand van zaken in dit dossier? We horen daar allerlei geruchten over. De ouderkoepelverenigingen vragen uiteraard naar duidelijkheid, zeker ook in functie van hun eigen langetermijnplanning in hun eigen beleid. Wat zal de precieze doelgroep van dit ondersteuningscentrum zijn? Zullen dat enkel de ouders zijn, of gaat het ruimer? Wat zal de juiste taak van dit ondersteuningscentrum zijn? Gaat het enkel over informatieverstrekking of ziet u ook andere taken mogelijk die momenteel door de bestaande ouderkoepelverenigingen worden vervuld, zoals vorming, bemiddeling en de belangenverdediging van de ouders? U zult begrijpen dat het net die taken zijn die de aantrekkingskracht van de koepelverenigingen uitmaken. Mochten die niet meer aan hen worden toegewezen, dan zitten we met een levensgroot probleem. Wat zal de relatie zijn met de bestaande ouderkoepelverenigingen, zoals VCOV, KOOGO en ROGO? Wat zal de relatie zijn met de overheid? In welke mate zal dit centrum onafhankelijk zijn? Hoe zal die onafhankelijkheid worden gegarandeerd? Hoe wordt dit ondersteuningscentrum gefinancierd? Komen er daardoor wijzigingen in de subsidiëring van de bestaande ouderkoepelverenigingen?

De voorzitter : Minister Vanderpoorten heeft het woord.

Minister Marleen Vanderpoorten : Mijnheer de voorzitter, geachte leden, het voorontwerp van het participatiedecreet, dat heel binnenkort een eerste keer formeel zal worden besproken in de Vlaamse regering, omvat ter zake 2 belangrijke elementen. In de eerste plaats zal er werk worden gemaakt van een expertisecentrum dat, in samenwerking met privé-vormingsverstrekkers, een aantal vormingsinitiatieven inzake participatie voor leerlingen, ouders en leerkrachten zal ondersteunen. De ouders en leerlingenkoepelverenigingen zullen op een structurele manier bij de werking van het expertisecentrum worden betrokken.

Op de tweede plaats vermeldt het voorontwerp van decreet een wijziging van het decreet van 20 juni 1996 betreffende de subsidiëring van de ondersteuningscentra van ouderverenigingen en van erkende verenigingen die vorming voor ouders van schoolgaande kinderen organiseren. Deze aanpassing vergemakkelijkt de subsidiëring van de ouderkoepelverenigingen, onder meer door het toekennen van een subsidie-enveloppe voor 3 werkingsjaren in plaats van voor één jaar. Het is mijn bedoeling om het huidige subsidiëeringsniveau van de ouderkoepelverenigingen minstens te behouden. Ik heb van de ouderverenigingen inderdaad ook vragen tot verduidelijking gekregen. Het participatiedecreet wordt inderdaad al lang aangekondigd. Zij vragen inhoudelijke inzage. Om die reden heb ik voor volgende week een aantal afspraken vastgelegd met de ouderverenigingen. Ik wil met hen ook van gedachten uitwisselen over dit onderdeel van het participatiedecreet zodat ik op voorhand weet wat zij ervan vinden. Vervolgens kan dit hier ook uitgebreid aan bod komen.

De voorzitter : De heer Vanleenhove heeft het woord.

De heer Gilbert Vanleenhove : Mevrouw de minister, ik ben blij dat het gesprek op gang zal komen. Ik heb echter geen antwoorden gehoord op een aantal vragen zoals bijvoorbeeld wat de doelstelling zal zijn van dat ondersteuningscentrum. Wij horen dat het ook betrekking zal hebben op vorming en bemiddeling. Kloppen die geruchten?

Minister Marleen Vanderpoorten : Nee, het ondersteuningscentrum moet eigenlijk veeleer worden vergeleken met het bestaande steunpunt voor leerlingenparticipatie. Het betreft een uitbreiding maar er wordt ook expertise toegevoegd. Daarom willen we het in de toekomst liever expertisecentrum noemen. Ik denk dat het het best kan worden vergeleken met een soort steunpunt. Participeren is immers gemakkelijker gezegd dan gedaan. Op veel plaatsen moet er grotendeels nog worden geleerd om te participeren. Dat is eigenlijk vooral de bedoeling van dat expertisecentrum.

De heer Gilbert Vanleenhove : Mevrouw de minister, ik dank u voor uw antwoord.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

– *Het incident wordt gesloten om 18.10 uur.*